

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
130. (1450.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2022 ▲
1 amerikai dollár	2,9283 ▲
100 magyar forint	1,5855 ▲

Aktuális

3

Lehet Csegzi a közös jelölt?

Versenybe szállna Marosvásárhely polgármesteri tisztségéért Csegzi Sándor jelenlegi alpolgármester. Lapunknak elmondta, jelöléséről még a városi választmánynak is döntenie kell, de amennyiben a körzetek is elfogadják, hogy ő legyen az RMDSZ jelöltje, vállalja a megmérettetést.

Társadalom

7

Megegyeztek a nagybányai falról

Továbbra is feszült a hangulat Nagybányán a romák által is lakott városrészi tömbházak köré tervezett betonfal miatt, de az önkormányzat elállt diszkriminatív terveitől. Az eredeti elképzeléseknél sokkal alacsonyabb, telekhatárt jelző fal húzódik majd a szociális lakások mellett.

Kultúra

8

Könyvtár vita Szentgyörgyön

Várhatóan újra meghirdeti a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár igazgatói állását Kovászna Megye Tanácsa, miután a Brassói Táblabíróság jogerős ítéletben semmisnek nyilvánította az intézményvezetői tisztségére kiírt versenyzés eredményét.

Vezércikk

3

Kollektív bukás

Milyen lehetne az a nemzedék, amely már az iskolában hozzászokott a kliensi rendszerhez, a protekció mindenhatóságához, a baksisosztogatáshoz, a másolás, csalás fölötti tanári szemhunyháshoz? És amelyet a család is többnyire tájba simulásra, a rendszer elfogadására vagy éppen pökhendi kivagyiságra, úrfiskodásra sarkallt.

Bogdán Tibor

Önállóan élni Erdélyben

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök nyitotta meg Marosfőn a nyolcadik EU-tábort

Kelemen Hunor szövetségi elnök (álva) az EU-tábor „házigazdái”, Tonk Márton Sapientia-dékan és Bodor László MIÉRT-elnök között

Fotó: MIÉRT

Önállóan élni, a szülőföldön boldogulni – ezek Kelemen Hunor szerint az erdélyi magyarok legfontosabb igényei, s ezeket az értékeket kell előtérbe helyezni az erdélyi magyar politizálásnak is. Az RMDSZ elnöke minderről tegnap a Marosfőn megszervezett 8. EU-tábor megnyitóján beszélt, hangsúlyozva: egy dologra nincs szüksége az erdélyi magyaroknak: arra, hogy diktáljanak, hogy megmondják, mi a jó nekik. A vasárnapi EU-tábor minden napján színvonalas előadásokat hallgathatnak a fiatalok. A kezdeti zord idő után tegnap a nap is ki-sütött, a szervezők tájékoztatása szerint a kemping 90 százalékban megtelt. **3. oldal** ▶

„Zöldülő” Székelyföld

▶ Atcsoportosítás révén újabb pénzekre számíthatnak azok a megyék, amelyekben a nagy érdeklődés miatt már kimerültek a Zöld ház programra elkülönített összegek, de az sem kizárt, hogy a környezetvédelmi minisztérium megtoldja az országos keretet – tudtuk meg Lőrincz Csillától, a Környezetvédelmi Alap Ügyvezetőségének igazgatójától. A szaktarca alternatív energiátámogatásaiért idén Hargita megyében lelkesedtek a leginkább, szakemberek szerint egyrészt a jobb informáltság miatt, másrészt pedig azért, mert a régióban honos hűvösebb időjárás is jobban ösztönzi a polgárokat az energiatakarékos fűtésrendszerek telepítésére. **6. oldal** ▶

Szavazatszerző körúton „Bibi”

▶ Emil Boc román miniszterelnök szerint a közel-keleti békefolyamatról, Benjamin Netanjahu izraeli kormányfő szerint a román tehéntúróexport-lehetőségekről tárgyalt a két politikus tegnap

Bukarestben. Netanjahu Traian Băsescu államfőt arról próbálta meggyőzni, hogy Románia ne támogassa az ENSZ-ben a palesztin állam elismerésére vonatkozó kezdeményezést. **3. oldal** ▶

Benjamin Netanjahu és Emil Boc. A békefolyamat és a tehéntúró

Fotó: gov.ro

Börtönvilág: jó üzlet a rabmunka

▶ Elfogták tegnap azt a 24 éves Máramaros megyei elítéltet, aki a hét elején a nagybányai börtönből szökött meg. A feltűnően csendes fiatalember olyasmit kapott a büntetés-végrehajtási intézet falain belül, ami szabadlábban nehezen megszerezhető a szociális gondokkal küzdő térségben: rendszeresen dolgoztatták. Ennek ellenére vállalkozott a kockázatos és sikertelennek bizonyuló szökésre. Egyre nagyobb ugyanis a hazai börtönviszonyok miatti elégedetlenség, annak ellenére, hogy az elítéltek foglalkoztatása önálló iparágáá nőtt ki magát: több százezer euróra rúg a „rabmunka-biznisz”. **7. oldal** ▶

Röviden

Zöld jelzés a vagyonekobzásra

Elfogadta tegnap a kormány azt a törvénytervezetet, amely oly módon módosítaná a büntető törvénykönyvet, hogy lehetővé válna az illegálisan szerzett vagyonok elkobzása. A kabinet ülése után Emil Boc miniszterelnök arról számolt be, hogy az öt évnél hosszabb letöltendő büntetésre ítélt személyeknek bizonyítaniuk kell majd, hogy vagyonukat törvényes módon szereztek. A kormány továbbítja a jogszabálytervezetet a parlamentnek. Victor Ponta szociáldemokrata elnök már előre jelezte, hogy alakulata megszavazza a törvényt, hiszen a számos korrupcióellenes harcra szakosodott intézményt nem végzi hatékonyan munkáját.

Kártérítés rekord egy üzletembernek

Rekordösszegű kártérítés kifizetésére kötelezte tegnap a bukaresti törvényszék a román főváros önkormányzatát: a nem jogerős ítélet szerint 165 millió euró kellene fizetnie Costel Constanda üzletember számára egy balul végződött telekcsere nyomán. Az ügy 2004-ben kezdődött, amikor a bukaresti önkormányzat a Bordei parkban lévő egyik 28 ezer négyzetméteres telekért cserében a Francia Negyednek nevezett városrészben ajánlott fel ugyanekkor területet. A fővárosi önkormányzat minden bizonnyal fellebbez az ítélet ellen, a kártérítésként megítélt 165 millió euró ugyanis Bukarest költségvetésének tizenöt százalékát teszi ki.

Külön vizsgálják Jaruzelski ügyét

Wojciech Jaruzelski tábornok, egykori államfő (képiükön) ügyét elkülönítik vádlott társaitól az 1970. decemberi lengyel tengeremléki munkáslázadás véres leverése

miatt zajló perben, és szerepét külön eljárásban fogják vizsgálni – határozott tegnap az ügyben illetékes varsói körzeti bíróság. Egy múlt pénteken nyilvánosságra hozott igazságügyi orvos szakértői vélemény szerint a limfómában szenvedő agg tábornok, aki tegnap volt 88 éves, egészségügyi okok miatt legalább 12 hónapig nem lesz képes részt venni a hadiállapot 1981. december 13-i bevezetése miatt elnevezett folyó másik per tárgyalásain.

Winkler Európa sikeréért

Az oktatási és az ifjúsági összetevők a legfontosabb elemei az Európa 2020 stratégiának, alkalmazásuk nélkül az egész európai erőfeszítés sikertelen lesz – fogalmazott Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője Strasbourgban. Az Európai Parlament tegnap elfogadta a pénzügyi, gazdasági és szociális válság külföldbizottság által összeállított jelentést és intézkedéscsomag-javaslatot. A különbizottság tagja Winkler Gyula is.

Tilos a magyar Himnusz

Kárpátalja megye kormányzója szerint sérti az ukrán alkotmányt a beregszászi járási tanács (közgyűlés) közelmúltban meghozott döntése arról, hogy a testület üléseit a jövőben az ukrán állami himnusz mellett a magyar Himnusszal nyitják meg. Olekszandr Ledida tegnapi ungvári sajtótájékoztatóján elmondta: Ukrajna területén az ukrán törvények és alkotmány érvényes.

Holland bűnök Boszniában

ÚMSZ-összeállítás

► Felelős volt a holland állam három bosnyák haláláért a boszniai háború alatt – így döntött egy hágai fellebbviteli bíróság. Hollandok felügyelték ugyanis azt az ENSZ-biztonsági zónát Szrebrenica környékén, ahol mintegy 8 ezer bosnyákot mészárolt le a boszniai szerb hadsereg 1995-ben. A döntés váratlan, hiszen 2008-ban egy másik bíróság már úgy ítélt, hogy a holland állam nem felelős a kontingensnek dolgozó bosnyákok és családjaik haláláért. Az ítélet azért is történelmi, mert ez az első alkalom, hogy egy államot felelősségre vontak ENSZ-színekben működő csapatainak tetteiért.

A mostani ügyet Rizo Mustafic családja és Hasan Nuhanovic kezdeményezte. Mustafic villamosmérnökként, Nuhanovic pedig – aki apját és testvérét vesztette el Szrebrenicában – tolmácsként dolgozott a holland táborban, ahol húszezer bosnyák kért menedéket a szerbek elől. Azért indítottak pert, mert a holland katonák két nappal Szrebrenica eleste után átadták a bosnyákokat – akiket elvileg meg kellett volna védeniük – Mladics csapatainak. A bíróság úgy ítélte meg, hogy a város szerb kézre kerülése után tíz nappal kivonuló hollan-

Ratko Mladics a vádlottak padján. A holland békefenntartók is őt okolják

doknak tudniuk kellett, mi lesz azoknak a sorsa, akiket átadtak a szerbeknek, mivel korábban láthatták, ahogy a szerbek muszlim férfiakat végeznek ki. Az ítélet szerint a szrebrenicai kontingens a holland katonai vezetés „tényleges irányítása” alatt állt, ezért maga az állam is felelős a tetteiért. A bíróság kárpótlás kifizetésére kötelezte a kormányt. Az ítélet újabb perek előtt nyithatja meg a kaput.

Szrebrenica és környéke az ENSZ által kijelölt védett zóna volt, ezt azonban egyik fél sem

vette figyelembe. A szerbek szisztematikusan elvágták az amúgy is rosszul felszerelt hollandokat az utánpótlástól. A holland kontingens tagjai úgy érezték, hogy az ENSZ magukra hagyta őket, s ki vannak szolgáltatva Ratko Mladics volt boszniai szerb hadseregarancsnok kegyeinek. Hiába kért légi támadást Thom Karremans holland ezredes többször is, Bernard Janvier, a boszniai ENSZ-békefenntartók francia parancsnoka hol elutasította a kérelmet, hol pedig túl sokáig hezitált. A hol-

landok tehetetlensége feldühítette a muszlimokat: az egyik ellenőrző pontot feladó holland békefenntartók közül egyet bosnyák gránát ölt meg.

Hollandiát – amelynek külpolitikájában a békefenntartás komoly szerepet játszik – megviselelték a szrebrenicai történések. Hága ezért is állt ellen, hogy Szerbia megkezdhesse az európai uniós csatlakozási tárgyalásokat, amíg Ratko Mladics szabadlábban van. A hollandok ugyan ki nem mondva, de párhuzamot vonnak a második világháborúval, a zsidók elhurcolása alatti csönddel és tehetetlenséggel, az emiatt érzett büntudattal. Egy hivatalos holland jelentés 2002-ben részben a politikai vezetést tette felelőssé, amiért megfelelő mandátum és felszerelés nélkül engedték Szrebrenicába a csapatokat. A jelentés miatt le is mondott Wim Kok kormányfő teljes kabinetje. Ugyanakkor a hágai kormányok eddig mindig arra hivatkoztak, hogy az ENSZ magára hagyta a holland katonákat. Mladics elfogása és a holland ítélet talán némi megnyugvást hozhat az áldozatok hozzátartozóinak. Szrebrenicában hétfőn tartanak megemlékezést, és temetik újra azoknak az áldozatoknak a maradványait, akiket mostanra sikerült azonosítani. ◀

„Több Európát” kíván Varsó

Hírösszefoglaló

► Az európai integráció közösségi jellegét, a szolidaritást kívánja erősíteni Lengyelország, amely a hónap elsején vette át az EU-elnökséget Magyarországtól. Donald Tusk miniszterelnök tegnap az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén „több Európát” szorgalmazott, azt érteve ezen, hogy a tagállamok és az uniós döntéshozatalában az európai közösségi szempontnak, a szolidaritásnak erősebben kell megjelennie. A néppárti lengyel kormányfő beszédét és a képviselői kérdésekre adott válaszait többször lelkes tapsal fogadták a szocialista padosorokból is. A lengyel elnökségi program az EP-ben nagyon széles támogatást kapott. Tusk a lengyel elnökségi prioritások közül kiemelte az

egységes európai piac irányába teendő további lépéseket, az EU bővítésének folytatását, valamint az uniós biztonságának növelését. Elégedetten nyugtázta, hogy az EP világos többsége támogatásáról biztosította a lengyel elnökségi programot, amely nagy hangsúlyt helyez az európai értékek érvényesítésére, illetve arra, hogy ezek az értékek jótékony hatásait a kontinens nem uniós tagországainak lakossága is élvezhesse. José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke az ülésen arról beszélt, hogy az általa vezetett végrehajtó testület szilárdan támogatja az erősebb, biztonságosabb és nyitottabb Európa megteremtésére irányuló lengyel elnökségi erőfeszítéseket. Barroso a következő időszak fő feladatai közül kiemelte a gazdasági válság kezelését – ezen belül a görög adós-

ságválság ügyének rendezését –, a gazdaságpolitikák összehangolását célzó hat uniós jogszabály ügyének révbe juttatását, valamint a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló uniós költségvetési keret megalkotásával kapcsolatos tennivalókat. Az ülés után megtartott sajtótájékoztatón a dán határellenőrzés visszaállításával kapcsolatban szóba került az ellenőrzésmentes határátlépést biztosító schengeni övezet jövőjének kérdése. Jerzy Buzek, az EP elnöke leszögezte, hogy a parlament nagy többsége szerint a mozgásszabadságot nem szabad korlátozni. Tusk ugyancsak kiállt a mozgásszabadság vívmányának megőrzése mellett, de hangsúlyozta, hogy meg kell érteni a polgárok biztonságérzetével kapcsolatos aggodalmakat, és jobban kell őrizni az uniós külső határait. ◀

Botrány a Bundestagban

ÚMSZ

► Botrányba fulladt a Szaúd-Arábiának tervezett harcokcsi-eladás rendkívüli vitája tegnap a német parlamentben. A Merkel-kormány ugyanis a teljes hallgatást választotta, miközben az ellenzéki pártok a tervezett ügyletet törvénytelennek nevezték, és a koalíciót hazugsággal vádolták. Az állítólag már nyelbe ütött üzletről elsőként legfrissebb számában a Der Spiegel számolt be. A lap szerint a Merkel-kormány engedélyezte, hogy Leopard típusú harckocsikat adjanak el Szaúd-Arábiának. A rendkívüli parlamenti vitát az ellenzék kezdeményezte. A szociáldemokraták, a Zöldek és a Baloldali pártja nem csupán a fegyverszállítás tényét kifogásolta, hanem azt is, hogy a kormány minderről teljesen titokban, a parlament teljes megkerülésével döntött. A kormánykoalíció képviselője a tényleges ügyletről ezúttal sem volt hajlandó egy szót sem mondani. Hans-Joachim Otto, a gazdasági minisztérium parlamenti államminisztere arra hivatkozott, hogy a nemzetbiztonsági tanács ülései, illetve az ott született döntések mindig is titkosak voltak, így a kormány most sem adhat tájékoztatást. A tervezett harcokcsi-eladást ugyanakkor nem cáfolta. Az ellenzéki pártok arra emlékeztettek, hogy a Németországban hosszú ideje érvényben lévő íratlan szabályok szerint tilos mindenfajta fegyverszállítás háborús övezetbe. A kialakult és botránnyá fajult vita azonban megfigyelők szerint súlyosan árt az észak-afrikai szabadságmozgalmakat felkaroló Merkel-kormány tekintélyének. ◀

Jerzy Buzek és Donald Tusk egy korábbi uniós tanácskozáson. A néppárti politikus széles támogatást kapott

Önállóan élni Erdélyben

ÚMSZ

A hármas tengely

► „Az erdélyi magyarok megtanulták, hogy elsősorban önmagukra számíthatnak, amikor jövőt kell építeniük önmaguknak vagy az egész közösségnek. Ezt az értéket évszázadok óta őrizzük, visszük tovább, ez határozza meg az erdélyi magyar politikum cselekvését” – jelentette ki tegnap Kelemen Hunor a Marosfőn megszervezett 8. EU-tábor megnyitóján. Az RMDSZ elnöke 250 fiatal táborlakónak tartott beszédében arra a kérdésre kereste a választ: mit kívánnak az erdélyi magyarok? A politikus szerint az önállóság megőrzése mellett az erdélyi magyarok másik igénye a szülőföldön való megmaradás és boldogulás. „En ezt a két értéket helyezem előtérbe, amikor az erdélyi magyar politizálásról beszél” – jelentette ki Kelemen.

Az RMDSZ elnöke szerint az erdélyi magyar politizálás az elmúlt évtizedekben hármas tengelyre épült: a Bukarest–Budapest–Brüsszel tengelyre. „Bukarestben döntenek az életünk jelentős részét érintő kérdésekben, az itteni képviseletet nem lehetett és nem lehet felváltani soha valami márra. Budapest azért fontos, mert szükség van a támogatásukra, arra, hogy Magyarországnak tekintélye legyen a régióban. A Brüsszelben zajló politikai események és döntések fontosságát felismerve az RMDSZ számára nem volt kérdés, hogy ott kell lenni” – magyarázta a politikus. Hangsúlyozta azonban, hogy a hármas tengely egészésként működik, felcserélni az elemeket nem szabad. „Sem Brüsszel, sem Budapest nem oldja meg a mi napi problémáinkat, éppen ezért fontos a sorrend meg-

értése” – jelentette ki. Szerinte egy dologra nincs szüksége az erdélyi magyaroknak: arra, hogy diktáljanak, hogy megmondják, mi a jó nekik. „Mi sem mondjuk meg sem a belgáknak, sem a Nagykörút két oldalán élő budapesti lakosoknak, hogy mi a jó nekik. Ezt mindenki a maga helyén, életterében tudja, és ennek tudatában tervezi az életét, a jövőjét” – fogalmazott a politikus.

Az RMDSZ koalíciós szerepvállalásáról szólva a szövetségi elnök elmondta, már amikor elválták a kormányzást, 2009-ben, politikusaik tudatában voltak annak, hogy a gazdasági válság miatt nehéz időszak következik, azonban a múltból tanulva elválták ezt a feladatot. „A kormányzás felvállalása jó döntés volt, mert 2009-ben, ellenzékben, megtapasztaltuk, hogy milyen gyorsan visszafordíthatók az elért eredmények. Hiszen tudjuk, hogy

az erdélyi magyarok itthon akar- nak élni, de azt is tudjuk, hogy jó- létben, biztonságban akarnak itt- hon élni, magyarként akarnak itt- hon élni. Az RMDSZ javaslatára a kormány már elfogadott egy kis- és középvállalkozóknak szóló ösztönző csomagot, őszre pedig egy újabb javaslatot tesz le a kormány elé, amely a munkahelyteremtés ösztönzésére vonatkozik” – ismertette a politikus.

A megnyitó folytatásában Tonk Márton, a Sapientia EMTE kolozsvári karának dékánja köszöntötte a fiatalokat, majd Bodor László, a MIÉRT elnöke üdvözölte a táborlakókat. Utóbbi felszólaló beszédében az RMDSZ és a MIÉRT folyamatos és következetes kapcsolatára tért ki, mely a kezdetek óta sikeres tevékenységeket és eredményes érdekképviseletet tett lehetővé. Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke, mint volt MIÉRT-es vezető köszöntötte a résztvevőket.

Kisütött a nap

Egyébként a keddi szeszélyes időjárás után, tegnap már napsütéses volt a szakmai programok kezdetének napja. „A tábor pillanatnyilag mintegy 90 százalékos létszámnak örvend, ami azt jelenti, hogy néhány bejelentkezett résztvevő kivételével szinte mindenki megérkezett már Marosfőre” – számolt be az ÚMSZ érdeklődésére tegnap Jakab Adorján főszervező. Tájékoztatása szerint már a regisztrációs nap is nagyszerű hangulatban zajlott: az adminisztrációs teendők után a csapatok bemutatkozása következett, a nyitónapot karaokeverseny és telt házaskal zárta. „Fennakadásokkal egyelőre nem találkozunk, a visszajelzések jók” – jelentette ki kérdésünkre Jakab. ◀

Tegnapra már kilencven százalékban megtelt az EU-tábornak otthont adó marosfői kemping

Fotó: MIÉRT

Szavazatszerző körúton „Bibi” Lehet Csegzi a közös jelölt?

Salamon Márton László

► Emil Boc román miniszterelnök szerint a közel-keleti békefolyamatról, az izraeli–palesztin konfliktusról, az „két nép-két ország” elven alapuló megoldásáról, Benjamin Netanjahu izraeli kormányfő szerint a román tehéntúróexport-lehetőségekről tárgyalt a két politikus tegnap délelőtt a bukaresti Victoria-palotában.

„Ez az első izraeli miniszterelnöki szintű látogatás Romániában az utóbbi húsz évben” – jelentette be Emil Boc, majd a hosszú múltra visszatekintő román–izraeli kétoldali kapcsolatokat ecsetelésével folytatta beszédét. Mint mondta, a két ország közti kapcsolatok alapja az a több száz ezer, romániai származású izraeli állampolgár, akik számára fontos ez a kulturális kötődés. Boc hangsúlyozta, Romániának és Izraelnek fel kell újítani az infrastrukturális fejlesztések, a mezőgazdaság, a turizmus terén létező kapcsolatait, amihez menetrendet is javasolt. A kormányfő végezetül a közel-keleti béketárgyalások újrafelvetését sürgette. A „komoly” témákat gépiesen soroló Bockal ellentétben izraeli kollégája sokkal „lazábbra vette” a találkozót követő sajtókonferenciát. „Bibi” Netanjahu hang-

súlyozta, hogy a két ország közötti kapcsolatokban nagy potenciál rejtőzik, elsősorban mezőgazdasági téren. „Önöknek van sok agrárterületük, nekünk nincs. Önöknek van sok vízük, nekünk nincs” – egyszerűsítette le a képletet az izraeli kormányfő. Majd arról beszélt, hogy a romániai származású izraeliek sikeresen integrálódtak a fiatal zsidó államba, hozzájárultak Izrael fejlődéséhez. Végül „elárulta”, hogy a román kollégájával folytatott tárgyalások napirendjén előkelő helyet foglaltak el a román tehéntúró izraeli export-lehetőségei, Izrael polgárai ugyanis nemrégiben tehéntúró-bojkottot tartottak a monopolhelyzetben levő Tnuva cég árpolitikája ellen. „Az izraeliek nagyon szeretik Romániát, és meggyőződés, hogy a román tehéntúró is nagyon szeretnék” – tette hozzá széles mosollyal „Bibi”, miközben a karót nyelt Boc vállalt veregette.

Netanjahu Traian Bănescu államfővel is találkozott, akit arról próbált meggyőzni, Románia ne támogassa az ENSZ-ben a palesztin állam elismerésére vonatkozó kezdeményezést. Izraelnek 60 szavazatra van szüksége, Bukarest után Netanjahu Budapesten és Varsóban folytatja „szavazatszerző” kelet-európai körútját. ◀

Antal Erika

► Szívesen lenne az RMDSZ marosvásárhelyi polgármesterjelöltje Csegzi Sándor jelenlegi alpolgármester. Ezt Csegzi maga erősítette meg lapunknak tegnap. Hozzátette azonban, hogy jelöléséről még a városi választmányának is döntenie kell, de amennyiben a körzetek is elfogadják, hogy ő legyen az RMDSZ jelöltje, vállalja a megmérettetést.

Mint ismert, korábban már felmerült, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT), a Magyar Polgári Párt (MPP), a bejegyzés előtt álló Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és az RMDSZ közös jelöltet állítsanak a jövő évi polgármester-választásokon.

Csegzi jelöltségével kapcsolatban az EMNT egyelőre várakozó állásponton helyezkedik.

Portik Vilmos, a szervezet Maros megyei alelnöke lapunknak elmondta, tudomásul veszik, hogy az alpolgármesternek vannak ilyen ambíciói, de azt várják tőle, hogy alázattal vállalja a megmérettetést, vagy akár azt is: ha a többség úgy dönt, akkor mégse legyen ő a közös jelölt. Portik szerint az RMDSZ csak a saját struktúráiban gondolkodik, ami nem kedvez az összefogás-

nak, szerinte előbb a belső hatalmi harcokat kell megvívni. Csegzi Sándor szerint viszont van egy szabályzat, azt nem lehet megkerülni, annak tiszteletben tartásával lehet határozatot hozni és dönteni, hogy ki legyen a jelölt.

„Várakozó állásponton vagyunk, de ezt a helyzetet nem lehet túl sokáig tartani, az idén őszre meg kell születnie az összefogásnak” – nyilatkozta a megyei EMNT-elnök, hozzátéve, hogy „egy kicsit az RMDSZ mintha le lenne maradva saját belső struktúrái miatt és a hatalmi harc fontosabb”.

Mint ismert, korábban Smaranda Enache is bejelentette, pályázná a polgármesteri tisztséget. Az ismert emberjogi harcos úgy véli, van esélye, hogy megnyerje a választásokat, hiszen a románok és a magyarok közül is sokan adnák rá a szavazatukat. Mint mondta, arról is konkrét elképzelése van, hogyan lehetne ésszerűen irányítani a várost, úgy gazdálkodni, hogy az ne eméssze fel az összes anyagi tartalékot.

Csegzi Sándor tizenegy éve alpolgármester Marosvásárhelyen, és úgy véli, tapasztalatát polgármesterként eredményesen tudná kamatoztatni. ◀

Kollektív bukás

Bogdán Tibor

„Etnobotanista” „facebook”, „google”, „cool-nemzedék” – ilyen és ehhez hasonló jelzőkkel illették az utóbbi húsz esztendő legelkeserítőbb eredményeivel zárult érettségi vizsgákon megbukott százeresz tanulóereget. Mindebben van némi igazság, a mai tizenévesek valóban könnyen válnak a „léha szórakozások”, az „etnobotanikai kábítószerek”, az internet rabjaivá, így a siralmas teljesítményért a vizsgázók mindenképpen hibásnak mondhatók. A bűn viszont a könnyűnek találtott nemzedéket fel- és kinevelő „címkezők”. Aki az utóbbi húsz évben a hatalmat birtokolták, vagy – akár ellenzékben – döntéseiben befolyásolták.

Milyen nemzedékre vártak azok, akiknek sorából olyan oktatási miniszterek kerültek ki, mint a – saját bevallása szerint – tanuló korában iskolai térképekre vizelő Mihail Hărădu; a kinevezésekor hozzá nem értését derűsen bevalló, majd később az EU-zászló csillagainak számát kisiskolások előtt találgató Cristian Adomniței, vagy a nyelvtani hibákat írásban, szóban egyaránt halmozó Daniel Funeriu.

Miért tartsa fontosnak a tanulást az a nemzedék, amely magától az államfőtől hallja, hogy az országnak pincékre, bádogosmesterekre van szüksége; hogy fölösleges az ismereteket halmozni, hiszen az interneten minden megtalálható. És ugyanaz az államfő eltanácsolja az orvosokat, tanárokat az országból, a nyelvet kerébe törő, fotómódelből európai parlamenti képviselővé lett lánya pedig fellép a könnyű drogok védelmében.

Mindeközben pedig az egymást váltogató szakminiszterek rögtönzött elképzeléseiket kiáltották ki tanügyi reformnak, pillanatnyi hangulatuk szerint módosították az oktatási programokat, változtatták az érettségik menetét, tantárgyait.

Milyen lehet az a nemzedék, amely már az iskolában hozzászokott a kliensi rendszerhez, a protekció mindenhatóságához, a baksisosztogathoz – például az érettségizető tanárok számára rendezett gyűjtéssel; a másolás, család fölötti tanári szemhunyházhoz? Amelybe a (főleg sugárzott) média azt sulykolja, hogy az érvényesülés útja nem a tanulás, hanem a meztelenkedés, a bárdolatlanosság, a kültekli botránykeltés, a vagyonszerzés záloga pedig korántsem a diploma, hanem a Becali-féle ügyeskedés, törvénykerülés, kiskapukeresés, korrupció; és amely számtalanszor megtapasztalhatta a pénz, a hatalom mindenhatóságát. És amelyet a család is többnyire tájba simulásra, a rendszer elfogadására, vagy éppen pókhendi kivagyiságra, úrfiskodásra sarkallt – anyagi helyzetétől, társadalmi pozíciójától függően.

Az oktatási minisztérium föltett szándéka rendet teremteni az oktatásban. Helyes gondolat – csak hogy korábban, az elmúlt tanévek során kellett volna hozzájárnia az „új rend” kialakításához, nem pedig, semmiből támadt lendülettel, a vizsgák idején.

Így aztán az érettségim nem száz ezer nebuló, hanem egy egész társadalom bukott meg. Ha úgy tetszik: mi, mindannyian.

◀

◀

Román lapszemle

Hargita, Suceava és Szilágy megyékben, ahol országos szinten a legmagasabb volt a sikeresen érettségizők aránya, nem voltak bekamerázva a vizsgatermek. Daniel Funeriu tanügyminiszter azzal védekezik, hogy a szaktárca nem kötelezte a kamerák felszerelését, csak javasolta. (Jurnalul național) ► Romániában is piacra kerül a Mary-Jo elnevezésű, vadenderkivonatot tartalmazó sör. Az Európában „marihuánás sör” néven ismert italt Csehországban palackozzák, ásványvízből, komlóból és kenderaromból készüli. (Evenimentul zilei)

Alsó szinten a román felsőoktatás

Pedagógiai szakértők szerint a középiskolai végzetek minden elképzelést felülmúló gyenge érettségi eredményeiért nem csupán a középiskolai, hanem az egyetemi képzés is nagymértékben felelős, hiszen éppen a felsőoktatásban készítik fel az alsóbb oktatási fokozatok számára a tanerőt.

Bogdán Tibor

A siralmas eredményekkel zárult érettségi után Daniel Funeriu oktatási tárca vezető kilátásba helyezte a hazai felsőfokú oktatási rendszer megreformálását, hiszen a tanügy „erőközpontját” az egyetemek jelentik. A folyamatra ösztönzőtől kerül sor.

Oklevélgárak?

Márpedig a romániai egyetemek az utóbbi két évtized során „családi maffiak”, szűk érdekkörök kezébe kerültek, ami károsan hat ki az itt zajló oktatási felkészítési folyamatra. Az oktatási tárca hivatalos adatainak megfelelően Romániában az egyetemi tanári gárda a legöregebb tanügyi közösségnek számít Európa viszonylatában. Az egyete-

mi tanárok 22 százaléka 70 évnél idősebb, számuk 1137. Nagy részük hivatalosan már nem tanárként, hanem „csak” tanácsadóként szerepel, de ugyancsak busás fizetéssel. Közülük 116 a Bukaresti Műegyetemen tanít, mint például Ecaterina Andronescu, egykori oktatási miniszter, aki egyenesen az intézmény rektori tisztségét tölti be, továbbá 115 pedig az úgyszintén fővárosi Carol Davila Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen kapott alkalmazást, ahol egyébként a teljes tanszemélyzet 60 százalékát jelenti. A Bukaresti Mezőgazdaság-tudományi és Állatorvosi Egyetemen 84 éves egyetemi tanár is megőrizhette katedráját.

A Koalíció a Tiszta Egyetemért civil szervezet az ország 56 felsőoktatási intézménye közül 42 egyetem

„feddhetetlenségét” vizsgálta meg; megállapítása értelmében általánosnak mondható a tény, miszerint a korrupció rányomja jegyét a hazai felsőfokú oktatásra. Mindenekelőtt a nepotizmus öltött aggasztó méreteket, az egyetemeken igen sok állást a vezető tisztségekben lévő oktatók családtagjai, rokonai, közeli ismerősei töltenek be, aminek következtében az idők folyamán valóságos „egyetemi klánok”, „dinasztiák alakultak ki. A megvizsgált felsőfokú oktatási intézmények 95 százalékában találkoztak ezzel a jelenséggel, a versenyvizgára meghirdetett állások zöménél már előre ismert a nyertes.

Mindez alól nem kivételek az állami egyetemek sem, amelyek közül több is egyszerű „oklevélgárára” alakult át, ahol nem jól képzett hallgatók felkészítése a cél, hanem az oktatásmenedzser minél jobb fizetésének szavatolása.

„Családi” egyetemek

A Bukaresti Műegyetemet négy nagy „családi klán” uralja. Az alkalmazott tudományok karán Paul Sterian professzor mellett ott dolgozik a lánya;

az energetikai fakultáson Ion Chiuța professzor saját fiával kolléga, a villamossággyártástervezés karán Mihai Sărăcin professzor saját lányát, Constantin Ghiță egyetemi tanár pedig tulajdon fiát vette maga mellé.

Hasonló a helyzet a Bukaresti Egyetem ortodox teológiai fakultásán, ahol Constantin Coman, Vasile Gordon, Nicu Moldoveanu professzorok úgyszintén saját gyermekükkel dolgoznak együtt.

A kolozsvári Babeș-Bolyai Egyetemen Andrei Marga rektor klánja a legbefolyásosabb. Az egyetem vezetője jól fizető állást biztosított felesége számára az egyetemen, ahol ketten 2009-ben több, mint 3,5 milliárd lejt kerestek. A klinikai pszichológia tanszék vezető Daniel David közvetlen főnöke saját testvérének. Az intézmény korábbi ideiglenes rektora, Wolfgang Breckner két lányát és vejét alkalmazta saját tanszékén. A kémiai gyártástervezés tanszékét két család uralja: Cristian Cormos és felesége, valamint Mircea Cristea és neje.

Ha lehet, még rosszabb a helyzet Iași-ban, ahol a Mezőgazdaság-tudományi és

Állatorvosi Egyetem gyakorlatilag 24 család kezében van, mintegy kétszáz „rokon” dolgozik az intézményben. Csupán a mezőgazdasági tanszéken hét család osztozik az állásokon – és béreken. Itt kapott állást például a „klán feje”, Ioan Avarvarei mellett felesége, lánya és fia.

A Iași-i Szépművészeti Egyetem 149 egyetemi tanára közül 41 került be rokon kapcsolatainak köszönhetően a tanszemélyzet kötelékébe.

Bérek – felsőfokon

A „rokoni tolongás” értelmezhető, ha pillantást vetünk a fizetési listákra. Jóllehet a tanügyi személyzet gyakran panaszkodik alacsony fizetésére, az egyetemi káderek esetében a bérek többszörö-

sen meghaladják az országos átlagot. A legjobban fizetett egyetemi tanár kétségkívül Vasile Isan, a Iași-i Alexandru Ioan Cuza egyetem professzora, aki 51 lej híján 20 ezer lejt visz haza havonta. A második helyen a temesvári Victor Babeș Egyetem tanára, Iosif Drăgulescu áll, 19 245 lej, 17 575 lejjel „dobogós” még Vlad Ulmanu, a ploiești-i Kőolaj- és Földgázipari egyetem munkatársa.

A lista szerint a havi 13-15 ezer lejt kereső egyetemi tanárok a középmézőnyben szerepelnek, vagyis, felsőoktatási viszonylatban, az „átlagos bérkategóriához” tartoznak. Tény, hogy 8 ezer lejtől kisebb fizetéssel nem lehet az első húsz helyezett közé bejutni. ◀

A tíz legjobban fizetett egyetemi tanár			
Név	Egyetem	Város	Bér - lej/hó -
1. Vasile Isan	Ioan Alexandru Cuza	Iași	19 949
2. Iosif Drăgulescu	Victor Babeș	Temesvár	19 245
3. Vlad Ulmanu	Kőolaj-, Földgázipari	Ploiești	17 575
4. Constantin Copotiu	Orvosi, Gyógyszerészeti	Mvásárhely	17 266
5. Ion Giurma	Gheorghe Asachi	Iași	17 008
6. Constantin Oprean	Lucian Blaga	Nagyszeben	15 852
7. Valentin Nedeff	Vasile Alecsandri	Bacău	14 654
8. Iohan Neuner	Építkezési	Bukarest	13 136
9. Ioan Talpos	Nyugati	Temesvár	13 054
10. Viorel Minzu	Alsó Dunai	Galac	12 990

Ökocímke az élelmiszereken: öt év múlva

Az Európai Parlament megszavazta a kompromisszumos csomagot, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára az érthetőbb élelmiszer-címkézést. A jogszabály modernebbé, egyszerűbbé és érthetőbbé teszi a címkék megjelenését, szövegét az unión belül.

ÚMSZ/EU

Brüsszel a „harmonizálás” címszavával szabványosításra törekszik. Most az élelmiszer-címkékre vonatkozó szabályokat – ideértve az összetevők felsorolását és a minőségmegőrzési, valamint a fogyaszthatósági időre vonatkozó adatokat – harmonizálta. Az új szabályok célja a vásárló segítése a megfelelő döntés meghozatalában.

Hatályban – 1992 óta

Az unió elődje, az Európai Közösség legfontosabb környezetpolitikai elveinek – a „megelőzés” és „a szennyező fizet” elvének – érvényesítése végett kiemelt jelentőséget kapott a tisztább termékekre irányuló politika kidolgozásának igénye a Közösség 4. Környezeti Cselekvési Programjában. Ezen elvek alapján 1992-ben hatályba lépett a közösségi szintű öko-címke rendszeréről szóló rendelet, amely bevezette a termékek környezeti hatásainak minősítését a teljes életciklust felölelő vizsgálatok alkalma-

zásával. Az öko-címke rendszer nyolc éves működésének tapasztalatait felülvizsgálva – az alapvető célok megtartása mellett – tavaly szeptemberben az Európai Parlament (EP) és az Európai Tanács új rendeletet hozott.

Ez a közösségi jogszabály, az EU szélesebb stratégiájának részeként, a fenntartható termelés és fogyasztás elősegítését célozza, amit az „integrált életciklus szemléletű termékpolitika” révén kívánják megvalósítani. Az Integrált Termékpolitika Zöld Könyve az öko-címke-készítést a termékorientált környezeti politika egyik legfontosabb gyakorlati eszközének tekinti.

„Zöld” termékek

Az uniós öko-címke lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy könnyen felismerhessék a hivatalosan is elfogadott „zöld” termékeket az egész unióban, valamint Norvégiában, Lichtensteinben és Izlandon. A termelők számára lehetővé teszi, hogy megmutassák termékeik elő-

Törvény születik. Szavaznak az Európai Parlamentben

nyös környezeti tulajdonságait. Az új rendelet hatályát kiterjesztették a szolgáltatásokra és a kereskedőkre is. Ez a megoldás, a többi nemzeti címkével szemben, egyszerűsíti és átláthatóbbá teszi a rendszert, mivel ugyanaz a feltételrendszer vonatkozik az adott termékre az egész közösségen belül, függetlenül attól, hogy melyik tagállamban állították elő vagy értékesítik. Így elkerülhető, hogy minden országban külön-külön kelljen pályázni, és jelentős megta- karítások érhetők el a vállalatok számára.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy az uniós öko-címke-rendszer megkérdőjelezné az egyes tagállamokban alkalmazott nemzeti rendszerek fennmaradását. A már meglévő vagy újonnan bevezetett öko-címke-megoldások továbbra is együtt létezhetnek a közösségi rendszerrel.

Ha egy termék a közösségi és a nemzeti címkét egyaránt elnyerte, akkor a terméken ezt a két emblémát egymás mellett kell feltüntetni.

Bonyolult elfogadás

Az 1992-ben létrehozott, hivatalos Európai Ökocímke által szimbolizált „virág” lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy környezetbarátabb terméket vagy szolgáltatást válasszanak. Manapság 26 különböző kategóriában találhatunk öko-címkét: egyebek mellett bútorokon, irodaszereken, szolgáltatásokon. Van olyan autógyár, amely a beszerelt alkatrészeket jelöli meg, hogy újrafeldolgozásuk esetén milyen út járható. A termékek gyártásánál figyelembe veszik a környezetre gyakorolt hatásukat. Ez a címke tehát nem csupán az ökoszisztémák érdekeit védi, hanem a fogyasztókat is, hi-

szen csökkenti a mérgező és a veszélyes termékek előfordulási kockázatát. Minden „virággal” jelölt termék ugyanis mindenben megfelel valamely független szervezet szigorú feltételeinek és teljesítményi normáinak. Kérdés, mikor léphet életbe az új szabályozás? Mivel megjelent az EU hivatalos közlönyében, az élelmiszeriparnak három esztendője van az alkalmazására. Ezt követően további két esztendőn belül kell nyilatkozatot tennie a szabályok alkalmazásáról. Ha valaki önként vállalja, hogy a határidőknél előbb bevezeti az új rendszert, a nyilvánosságra hozataltól akkor is három évnek kell elteltie.

Az EP-ben most megszávozott megállapodás az Európai Tanács (az állam- és kormányfők csúcstekezteté) formális hozzájárulását is igényli, amire valószínűleg már csak a nyári szünet után

kerül sor. Ezt követően újból az EP elé kerül szavazásra, ahol minősített többségre, tehát legkevesebb 369 voksra van szüksége. Ha a megállapodást a tanácsban vagy az EP-ben elutasítanák, egyeztető tárgyalások kezdődnek.

A kompromisszum

A jogszabály kompromisszum eredményeként jött létre, az EP jobboldali frakcióinak ellenállása miatt kimaradt belőle számos olyan rendelkezés, amely előnyös lett volna a fogyasztók számára, nagyobb mértékben segítette volna elő az egészséges táplálkozás kialakítását. Előrelépés, hogy a szarvasmarhahús és a friss zöldség-gyümölcs mellett a jövőben minden friss hústermék és a tojás esetében is kötelező lesz a származási ország megjelölése, az allergén, továbbá a hagyományos összetevőt helyettesítő anyagok feltüntetése. Elbukott viszont a jelzőlámpa-jelölésre és a napi ajánlott beviteli értékek kötelező ismeretetésére vonatkozó kitétel, jóllehet fogyasztóvédő és egészségügyi szervezetek álláspontja szerint ezek fontos adatok lettek volna a fogyasztók számára, akárcsak a csomagolás földalján történő címkézés, az élelmiszerek transzszirtartalmának, a borok, szeszesitalok energiatar- talmának közlése, amely úgyszintén az „élelmiszer-lobbi” áldozatává lett. ◀

Lap-top

A nap címe. Az időjárás csúcsa: a meteorológusok sem tudják, mikor menjenek szabadságra, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Ez csak azért van, mert az ellenkezője sem igaz.

Még mindig az érettségi. Laurentiu Mihu, a *Románia liberă* vezércikkírója megtalálta az okot, amiért az érettségi az idén olyan gyalázatos eredményeket hozott: egy egyszerű statisztika megmutatja, hogy míg 2009-ben a tanulók 80 százaléka ment át (ugyanis nem volt szigorú ellenőrzés!), 2010-re ez az arány 68 százalékra csökkent (mert Funeriu bevezette a szigorúbb felügyeletet), 2011-re pedig (amikor már filmezték a sutyerákokat) az ismert eredményt hozta. Lehet tehát hibáztatni a minisztert, akinek volt bátorsága jelezni, hogy a tanügy meztelen, de a fő következtetés mégiscsak az, hogy egy beteges, perverz látszatvilágban élünk, amelyben mindent csak csalással, árulással, szemérmelenséggel lehet megnyerni – a választásoktól az érettségiig, a szerződésektől a sporteredményekig. A vezércikk címe: Az évtized, amelyben az érettségi vizsga csalókkal töltötte meg az egyetemeket.

Mit tesz a szülői megértés! A *Cașavencii* első oldalán, a fejléc fölött látható karikatúrán (szerzője Mardale) azt mondja a fiának: „– Jó lett volna, ha sikerült volna az érettségi. De ha már így történt, kicsikém, majd leteszed, amikor honatya leszel...”

Csalános. Mindig sejtelmes titkot láttunk abban, hogy a sportújságok mind ugyanazokat a híreket, eseményeket írják meg, és mégis mind megvannak. Most ezzel a titokkal nem törődve a minden sportújságban olvasható hírel nem tudunk betelni, hogy az Unirea Urziceni futballcsapat megszűnt. Volt, nincs. Két évvel ezelőtt ő volt a bajnok. Két kommentár: 1. Képzelnék el, hogy az FC Barcelona jövőre kikap a Real Madridtól (erre eddig mérget veszünk), utána kiesik az első osztályból, 2013-ban pedig megszűnik... 2. Reméljük, hogy azért Urziceni várost nem törlik a térképről!

Minden napra egy mondas

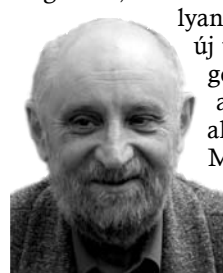
„A megelégedettséghez nem elég az anyagi igények csökkentése. Ha békében akarunk élni, szellemi igényeinket is csökkenteni kell.”

Akutagava Rjúnoszuke

Az érettségi nem tömegsport

44,47 százalék ment át; 55,53 elbukott; 661 pedig labdába sem rúgott, mert másolásért kirúgták. 41 liceumban egyetlen középiskolát végzett sem ment át. Ezek az érettségi eredmények az idén. Amin mit sem változtat az óvások értékelése, azután kb. 1 százalékkal lehet jobb – vagy rosszabb? – a kép. Tudni lehetett volna eddig is, hogy ez a helyzet – csak nem akartuk tudni. Nemzetközi felmérések jeleztek, hogy Romániában a középiskolát végzetek többsége funkcionális alfabetá – képtelen egy egyszerű, mindennapi használatban lévő szöveget értelmezni. Nem rendelkezik ilyen kompetenciával. A leg-egyszerűbb kérvényt is mással kell hogy megírassa, elolvastassa stb. Ki vette komolyan? Talán azok, akik az új tanügyi törvényt kidolgozták. Nem is azok, akik az elfogadását akadályozták...

Most sem az oktatás a fontos, hanem a politikai papagálymunka: Lehet nyilatkozni! Lehet mocskolódni! Lehet Abzug!-ot ki-

Zséhánszky István

Horváth István

Magyar fegyelem

SZELLEMLIDÉZÉS

Egy kis nemzet a nagy nyugati kultúra hűséges letéteményesévé s önálló folytatójává tudott válni.

Az ilyen népek egészen mások a létfeltételei, mint a cselekvő és cselekvésben-boldoguló nemzeteknek. Nem annyira a kollektív fegyelemre van szüksége, mint inkább nyugalomra és szabadságra – az egyéni élet szabadságára, mely a nyugodt szemléldést és alkotást lehetségessé teszi. A magyar hagyományosan és a köztudat szerint is a szabadság népe. Magatartása javíthatatlanul individualista. Azok, akik bánni akartak vele, sokszor tartották fegyelmezhetetlennek. Pedig a fegyelmeztség nem hiányzik belőle; de ez nem a cselekvés céljaira uniformizált tömegek fegyelmeztsége. A magyar fegyelem az egyén nyugalmanak és szemléldő fölényének gyümölcse. Nem ellenkezik az egyéni szabadsággal, sőt feltételezi azt. A magyar fegyelem azonos a magyar flegmával. Ez a flegma pedig maga a magyar szabadság, a szemléldő szabad lélek, mely őrnek tudja magát a maga házában, életében, s okosan, fölénytel, elvakultság nélkül tekint a világba. Ez a fajta szabadság teheti a magyart alkotóvá, azaz boldoggá.

Arra a pontra érkeztem, ahonnan a magyar élet egész dialektikája áttekinthető. Mert nincs igaza a metafizikusnak, aki szerint ez a sokrétű és jellegzetes magyar szellem nélküli a dialektikát, a termékenyítő ellentéteket. Semmiképpen sem áll, hogy „problémátlan” volna a magyar lét. S nem elég itt csak a kínáló köztudatban élő problémára gondolni, Nyugat és Kelet örök felelésére közöttünk és bennünk.

Babits Mihály: A magyar jellemről (1939)

Szituk vannak

Már ország-világ tudja: Obama egy éven belül lépcsőzetesen visszavon több mint harmincezer embert Afganisztánból, majd' annyit, amennyit 2009-es megválasztása után odaküldött, s a maradó mintegy 68000 talpas ezeket követi. A döntés előzményeiről annyit, hogy a bin Laden-akció hatását is beszámítva, a tanácsadók, demokrata, republikánus szenátorok, mindenki, akinek volt vagy sem beleszólása, három fő irányban akarta befolyásolni az elnököt. Egyesek minimálisra tervezték a visszavonást, mondván, hogy erőből kell folytatni a tálib visszaszorítást, érveik szerint így nem veszne kárba amit elértek, lesz idő képezni az afgán hadsereget és tovább hat az amerikai nyomás a környék kormányaira. Mások szintén veszélyesnek tartották a lelépést, s ellensúlyozására kisebb, de ütőképes kontingens fenntartását sürgették, amely a tálib tömegek lekötése ellenében a sebési pontosságú terror-elhárító csapatok mestere lenne. Ezeket a bin Laden-est sikere ihlette, fő érvük a hatékonyság, és a divatos háborús költségcsökkentés volt. A harmadik tábor egyszerűen azt akarta, hogy Amerika jelentse be teljes győzelmét és jöjjön teljesen haza, ebben pedig az otthoni háborúellenes hangulatra alapoztak. Ez Afganisztán, de ott van a másik hadszíntér is, amely bár valahogy kormányra tett szert, amerikai-nemzetközi szempontból még mindig robbanékonyan gáznemű.

Bár elméletileg már a végkifejlet az, amit az iraki kivonuláshoz láthatunk, Washington még mintegy 15000 katona ott-tartását fontolgatja, mondván – és félő, jogosan –, hogy Bagdad nem áll meg egyedül a lábán. Ehhez hónapok óta várják az iraki marasztaló felkérést (csak így kóser), amely viszont nem érkezik. Röviden, mi történhet, ha Amerika marad? Irak stabil lesz, de: Muqtada al-Szadr, a síita Amerika-évő, aki kormányt alakított al-Maliki miniszterelnöknek, beváltja fenyegetését és fegyverbe állítja Mahdi Hadseregét, a kormány bukik, minden kezdődik előlről. A Szaddam után szóhoz jutó síiták sose szerették az amerikaiakat, veszélyt sejtettek a maradásban és lázadnak ellene.

A síiták ellen fordított szunniták egy része akarhatja a jelenlétet, hisz az védettséget ad nekik a mostani kedvezőtlen helyzetben, de egy részük az al-Kaida szárnyai alá vonulhat, ahogy már meg is tették néhányan. Új belháború. A kirkuki kurdok megvannak az USA nélkül is, és bár ott Washington barát, katonai, olajgazdasági helyzetük biztosabb, védenék magukat.

Hogy mi bizonyítja Amerika geopolitikai fontosságát a multipoláris világban? Ha belép, ha kilép: gond van.

Ady András

abálni. És, sajnos, a valóságos kép megmutatását kezdeményező tanügyi miniszter, Daniel Funariu sem tehet másképp. Ő is elő kell hogy szedje a politikai bölcsködés tudományát: „Az érettségi az ország képét nyújtja... Románia a tét... A felemelt fejű s nem pedig a kéregető Románia pártján állunk...” A kéregető mellette esetleg oda kellene tenni, hogy „a másokat lenyúló, kizsebelő, baksisvadász stb.” – de ezt már magunktól idézzük. A tanügy ugyanis mostanában – bocsánat, az 1948-as tanügyi reform óta! – többségében smekkereket nevelt: alkalmazkodókat, másolókat, csalókat, aparatszikoknak valókat, csalással, lopással, hazudozással a jég hátán is megélőket, könnyen meggazdagodókat, államfőket... Jaj, üssünk a szánkra! Szép kis régisége van ennek a nagyszerű munkának.

De a nagy szavak, a nagy mellébeszélés az folytatódik, rendületlenül. „A nemzetnek el kell döntenie, hogy a becsületesekkel és a dolgozókkal tart, vagy pedig továbbra is a munkakerülést és a szabályok áthágását bátorítja” – mondta, hogy a po-

litikusokat megelőzze, a tanügyi miniszter úr. Az „el kell döntenie” helyett a fordításkor inkább a „választania” szót kellett volna használnom, de őrizkedtem tőle – mert láthatjuk kikből áll a többség, biztos hogy elvesztenénk a választást. A tanügyi miniszter úr, háliszennek, végül is rátért a lényegre: „Most láthatják, hogy miért van szükség egy stabil törvényre...” A tanügyben ugyanis az történik, hogy minden új törvényhozási ciklus, sőt, minden új tan-

ügyi miniszter (!) hoz egy új oktatási törvényt, esetleg megkezdé életbe léptetni, aztán a következő szemétté vágja, s kezd előlről... Ez is csak katasztrófa-hoz vezet – most már látjuk is, nemcsak tudjuk. De még mindig a kerten kívül vagyunk. Odabent akkor leszünk, ha a legutóbb elfogadott oktatási törvényt megpróbáljuk alkalmazni. Mert ország-világ láthatja, a törvény szövegét elolvashatja, s abból kiderül, hogy az az érték- és minőségközpontú oktatás, a kompetenciákat teremtő oktatás előírásait tartalmazza. A törvényt alkalmazva effelé haladhatunk. Tehát ez

lehetne a miniszter úr által emlegetett stabil törvény. Csakhogy az új tanév is a régi – socialista, tömegoktatás, tanügyi tömegsport folytatását előíró – törvény szerint indul, mert nincsenek meg az új jogszabály alkalmazásának feltételei; még mindig nem dolgozták ki az új országos tantervet, nem írták meg – mert országos tanterv hiányában meg sem lehet írni – az új tankönyveket; a tanárok is a régi, felkészültségük, készségeik a régi tanmenetnek megfelelően. Fel kellene készíteni, át kellene képezni őket – de mire?

A tanügyi miniszter örvedetesnek tartja, hogy bebizonyosodott: a tanárok becsületesek – az idén becsületesen érettségiztek. De mikor fognak, mikor tudhatnak végre becsületesen tanítani? – ez itt a kérdés. Mikor szerethetjük meg végre a tanulókkal a tanulnivalót? Mert amit a gyermek szeret, ért, érdekesnek tart, azt önként tanulja. Azonosul vele – és bármikor leérettsgizhet belőle, bukás veszélye nélkül. Tudja ezt minden pedagógus, és csinálná is. Mikor lesz rá lehetősége? A tantárgyakból mikor tűnik el a halott adathalmaz? – hogy egyebet most ne kérdezzünk.

A tanügyi miniszter örvedetesnek tartja, hogy bebizonyosodott: a tanárok becsületesek.

Röviden

OTP: túl drága az RBS

Mégsem vásárolja meg az OTP Bank a Royal Bank of Scotland (RBS) romániai fiókintézményeit, mivel a brit pénzügyi intézet által kért árat túl magasnak tartotta – jelentette be Pongrácz Antal, az OTP-csoport vezérigazgató-helyettese a *Ziarul Financiar* szerint. Bár a bankvezér nem nevezte meg a kért vételárat, úgy vélte, az RNS piaci értéke 100 és 150 millió euró között mozoghat. A magyar pénzügyi intézet ennek ellenére nem mond le további terjeszkedéséről, illetve akvizíciókról, hogy a tervezett 5–10 százalékos piaci részesedést elérje Romániában.

Jótekonny adósságfék

Az államadósság és a költségvetési hiány alkotmányban meghatározott mértéke szükséges védelem lenne a demagóg, felelőtlen és populista politikák ellen annak érdekében, hogy közpénzekből ne vásárolhassanak szavazatokat – jelentette ki Emil Boc miniszterelnök tegnap egy szakmai konferencián. Mint ismeretes, az alkotmányos „adófék” ötletét támogatja Traian Băsescu államelnök is.

„Hamvadó cigarettavég”

A cigarettacsempészet 2009-ben mért 36,2 százalékos aránya idén májusra harmadára, 12 százalékra esett vissza – jelentette be Sorin Blejnar, az Országos Adóhatóság elnöke, aki szerint ez a vám- és törvényszéki hatóságok, az Országos Korrupcióellenes Ügyészség, valamint a cigarettagyártók és a sajtó összehangolt munkájának köszönhető. A JTI Románia képviselői szerint ennek hatására egy év alatt 15–20 százalékkal nőtt a dohányipari termékek legális kereskedelme.

Fehérből feketemunka?

Metodológiai manipulációnak nevezte Sebastian Lăzăroiu munkaügyi miniszter az Országos Szakszervezeti Tömb feketemunkára vonatkozó adatait, amely szerint az országban jelenleg 3,4 milliós személy dolgozik illegálisan. A tárca vezetője úgy fogalmazott: a nyilvánosságra hozott tanulmány mélyen politikai indíttatású, ugyanakkor tudományos szempontból nem állja meg a helyét.

Jelgt svájci kontók

Részben korlátozzák külföldi klienseik bankszámláéhoz való hozzáférést egyes svájci pénzügyi intézetek, miután a berni kormány Németországgal, Nagy Britanniával és az Egyesült Államokkal megállapodásokat kötött az adócsalás visszaszorítása érdekében – értesült a *Bloomberg*, amely szerint a legtöbb „hoppo maradt” ügyfél német és amerikai állampolgár.

Zöldíténeket Székelyföldön

Hargita megyében nyújtották be a legtöbb pályázatot a Zöld ház támogatásra

Totka László

A leadott pályázatok szempontjából a legvégső összesített adatok szerint Hargita megye 1529 dossziéval, Bihar megye 1130, illetve Dolj 957 pályázattal áll a Zöld ház program országos élvonalában – tudtuk meg Lőrincz Csillától. A Környezetvédelmi Alap Ügyvezető-ségének igazgatója úgy véli, az említett megyékben azért nagyobb az érdeklődés, mert lényegesen több információval rendelkeznek a „zöld” megoldásokról, amihez Hargita megyében a hidegebb időjárás és a magasabb fűtési költségek is jótékonyan járulnak hozzá.

Kibővíthet a keret

A környezetvédelmi minisztérium a minap bejelentette, hogy az igénylések tekintetében túlteljesítő megyékben lezárult a pályázat, másutt viszont július 15-ig meghosszabbították a kérelmek beadásának határidejét. Ezt követően – akárcsak tavaly – átcsoportosítják a kiosztott pénzeszegeket, sőt, ha igény lesz rá, a program eredetileg százmillió lejre tervezett keretösszegét is kibővíti. „Az adatok szerint

hamarosan kimerül az országos keret, ám dolgozunk azon, hogy a pályázatokat benyújtók megkapják a kért finanszírozást” – erősítette meg lapunknak Lőrincz Csilla, aki ugyanakkor még nem tudott információval szolgálni arról, hogy ezt mennyivel szükséges és lehetséges megtoldani. Az eddig iktatott iratcsomók elbírálását augusztusban kezdi meg a Környezetvédelmi Alap, az első kifizetésekre leghamarabb szeptember végén-október elején kerülhet sor.

Felgyorsult a tempó

Mint ismeretes, a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium a Zöld ház program keretében támogatja a napelemek, hőszivattyúk, biológiai hulladékkal, biomasszával üzemelő melegvíz és fűtésrendszerek beszerelését – napelemekre és pellet alapú hőközpontokra – 6000, hőszivattyúra pedig 8000 lej igényelhető. Az intézkedés indulása óta hatalmas népszerűségnek örvend, eddig ez bizonyult a

szakértő legsikeresebb projektjének. A Környezetvédelmi Alaphoz idén harminc nap alatt annyi pályázat érkezett be, mint tavaly hat hónap alatt, azaz több mint 18 000 iratcsomó. Ennek megfelelően, míg 2010-ben a legtöbb megyében csak év végére fogyott el a pénz, idén a vártnál is hamarabb, egy hónap alatt kimerült az országos keret. Az erdélyi megyék idén, akárcsak tavaly a legaktívabban közt voltak. Különösen nagy volt az érdeklődés Fe-

hér, Bihar, Brassó, Buzău, Kovászna, Dolj, Giurgiu, Hargita, Mehedinți, Olt, Szilágy, Szeben, Vâlcea és Vrancea megyékben, ahol már hétfőtől nem is fogadtak új pályázatokat.

Mint Lőrincz Csillától megtudtuk, tavalyhoz képest fellendült a zöld-támogatáshoz folyamodó közintézmények száma is. Míg tavaly csupán mintegy kétszáz kérvény érkezett az ügynökséghez, idén már közel ezer iratcsomót iktattak.

Tolongás Háromszéken

Háromszéken idén a Zöld Háza már a pályázatát első napján több mint száz igénylést iktattak, sokan a Környezetvédelmi Hivatal előtt éjszakáztak, hogy az első között nyújthassák be irataikat. Kovászna megyében pár nap alatt el is fogyott a kiutalt több mint egymillió lejes keret. A Kovászna megyei Környezetvédelmi Ügynökség adatai szerint már több mint kétszáz személy nyújtott be igénylést, de mivel a tárca a pénzalapot a tavaly is kiegészítette arra számítanak, hogy ez idén megismétlődik, ezért továbbra is várják a pályázatokat. ◀

Székelyföldön igen sikeres a Zöld ház, mivel a mostohább időjárás energiatakarékosságra ösztönöz

Szárnyakat adott a Fitch

T. L.

„A 2008-ban kirobbant válság óta ez az első igazi és komolyan vehető jóhír, amely a teljes román gazdaságot érinti” – nyilatkozta az ÜMSZ-nek Mátis Jenő közgazdász a Fitch Ratings hitelminősítő azon lépésére reagálva, hogy a minap meglepetésszerűen felfelé módosította Románia hosszútávú adóskockázati besorolását, amely így kikerült a „bóvli” kategóriából.

„A javuló minősítés több szempontból is pozitív, mivel azt jelenti, hogy az ország mindenkorai kormánya alacsonyabb kamattal juthat forrásokhoz a nemzetközi pénzügyi piacokon, ami igen fontos a költségvetési deficit és az államadósságok

folyamatos finanszírozásakor” – magyarázta a szakember. Hozzátette, ez viszszahozhatja a befektetők bizalmát is Románia iránt, ami különösen fontos olyan időszakban, amely Görögország válságától terhes és amikor szinte kizárólag csak leminősítések történnek.

„Harmadrészt, a Fitch döntése jól jön a hazai vállalkozások számára is, ugyanis a felminősítés azonnal éreztet te hatását a lej árfolyamának erősödésében. Ez azt is jelenti, hogy nem számíthatunk nagy mértékű leértékelődésre sem a dollár, sem az euró viszonylatában” – sorolta Mátis, rámutatva, ennek köszönhetően a romániai magán kereskedelmi társaságok és vállalkozások is kedvezőbb feltételek mellett juthatnak hitelhez, mind a belföldi, mind a külföldi piacon. Románia gazdasági esélyeit növelheti, hogy a Citibank elemzői szerint nyolcvan százalékos lehetősége van annak, hogy a Fitch döntését a másik nagy hitelminősítő, a Standard & Poor's is megismétli, azaz a befektetésre alkalmas kategóriába „emeli” az országot. A jövőt illetően Mátis Jenő kifejtette: a kormányon, illetve az általa meghozott gazdaságpolitikai intézkedések múlik, hogy a törékeny gazdasági egyensúly tartós marad-e. Emellett azonban nagy szerepe van a pénzügyi és monetáris politika alakulásának is, amely a kabinet és a nemzeti bank együttműködésétől függ. ◀

Leminősítették Portugáliát

A Moody's Investors Service Ba1-es besorolási szintről Ba2-re, vagyis „bóvli” kategóriába süllyesztette Portugália adósságát kedd este, mivel úgy ítéli meg, hogy az ibériai országnak újabb nemzetközi pénzügyi segélycsomagra lehet szüksége. A fizetőképesség leminősítésének döntését tegnap élesen bírálta José Manuel Durao Barroso, az Európai Bizottság elnöke – egyben volt portugál kormányfő – aki úgy véli, ez szinte kizárólag arra jó, hogy fokozza a spekulációs tevékenységet a piacon, és növelje az európai pénzügyi helyzettel kapcsolatos előítéleteket. Emlékeztetett arra, hogy az EU már dolgozik a hitelminősítők tevékenységének ellenőrzésén. Olli Rehn pénzügyi biztos szóvivője, Amadeu Alta-

faj Tardio a bizottság szokásos napi sajtótájékoztatóján szintén bírálta a leminősítést, amelyet szerinte rosszul időzítettek, ráadásul szinte kizárólag hipotéziseken alapul, nem tényeken. Mivel a spanyol bankoknak Portugáliában messze a legnagyobb a kitettsége a külföldi országok közül, ezért a spanyol piac megítélését is lényegesen befolyásolhatják a portugál fejlemények. Ez tehát fontos fertőző csatorna, ráadásul az, hogy a Moody's a görög menetrend megismétlődésének kockázatát látja, kudarcra ítéli az EU erőfeszítéseit, hogy leválassza a befektetők fejében a görög történéseket az eurózóna periferiájához tartozó országok problémájáról. (vg.hu; portfolio.hu)

Ügyészek elé került a Mol-INA olajügylet

Hírösszefoglaló

A horvát ügyészség jogsegélykérelemmel fordult a magyar ügyészséghez az INA olajtársasággal kapcsolatos ügyben, a megkeresés azonban nem tartalmazta a Hernádi Zsolt Mol-vezér kiadatási kérelmét – közölte tegnap a magyar Legfőbb Ügyészség. Az értékelési fázisban levő jogsegélykérelemről a Fővárosi Főügyészség szóvivője, Skoda Gabriella azt *origo.hu*-nak azt nyilatkozta: ez egy külföldi hatóságnál folyamatban lévő ügy, és a magyar fél nem kapott felhatalmazást arra, hogy részleteiről nyilatkozzon.

Pánczél Andrea, a Mol magyarországi kommunikációs vezetője az *MTI*-nek tegnap arról számolt be, hogy „sem a Mol, sem Hernádi Zsolt nem kapott semmilyen megkeresést a horvát, illetve a magyar ügyészségtől.”

A *Népszabadság* a keddi számában azt írta, hogy Horvátország hivatalosan is kérte Hernádi Zsolt, a Mol Nyrt. elnök-vezérigazgatója előzetes kiadatását, a magyar Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium azonban cáfolta a napilap értesüléseit. Az azóta hibaigazítást közlő kiadvány forrásai szerint nem volt véletlen a horvát időzítés, megvárták,

amíg véget ér a magyar soros elnökség, és lezárulnak a horvát uniós csatlakozásról szóló tárgyalások.

Mint arról korábban beszámoltunk, horvát napilapok június végén azt írták, hogy a magyar olajipari társaság vezető tisztségű eurót juttatott el Ivo Sanader korábbi horvát kormányfőnek, amiért cserébe a vállalat megkapta a horvát INA olajcég irányítást és a nyereséges gázüzletágát. A Mol vezérigazgatója körül kirobbant korrupciós vádak mögött a Sanaderrel szoros kapcsolatban álló befolyásos horvát üzletember vallomása állhat.

„A magyar állam határozott tulajdonosi álláspontja az, hogy a Mol és az INA közötti szerződés semmilyen módosításához nem járul hozzá” – jelentette ki Orbán Viktor magyar miniszterelnök kedden Strasbourgbán. A Hernádi-üggyel kapcsolatban azt mondta: „a vádakat ismerjük, nem tekintjük kormányközi kérdésnek, a vádak tisztázása a bűnüldöző szervek feladata. Ebben nem kívánunk beavatkozni, és ebben semmilyen szerepet sem kívánunk játszani” – jelentette ki. Orbán egyben felidézte, hogy a magyar állam 25 százalékos tulajdonnal rendelkezik a Molban, miután azt visszavásárolta az oroszoktól. ◀

Börtönvilág: jó üzlet a rabmunka

Az elítéltek foglalkoztatása már megoldott, a reintegrációra azonban kevés az esély

Sipos M. Zoltán

► „Mintarab” volt Lucian Andreica 24 éves nagybányai férfi, akit tegnap reggel fogtak el Máramaros megyében: egy napig bujkált a környéken, miután kedd délelőtt megszökött a tőkésbányai munkatelepről. Szökése a hazai börtönökben uralkodó állapotokra irányította a közvélemény figyelmét: néhány nappal ezelőtt a bräilai rabok tiltakoztak a fogva tartás feltételei ellen. A nagybányai börtönben szokatlan a hasonló engedetlenség. Mivel a hatóságok nagy erővel érdekelték a fiatal férfi nyomába, lezárták a közutakat és szabályos hajtóvadászatot folytattak, a megyében élők fokozott figyelemmel követték az eseményeket. A szökés a büntetés-végrehajtási intézet dolgozóit is meglepte, a fiatal embert, akit 2010 október óta tartottak fogva rendkívül csendes, együttműködőkész személyként ismerték. Szökését a helyi szakemberek a hazai rehabilitációs és integrációs programok eredménytelenségéért értelmezik.

Út a semmiből a semmibe

Többen arra figyelmeztetnek: a hazai börtönök korszerűtlenek, és még az olyan „könnyű esetek” kezelésére sem alkalmasak, mint a Lucian Andreicáé. Pedig a nagybányai férfi „civil” életében nem is volt ismert, még saját szomszédai sem tudták, hogy lopásért három év szabadságvesztésre ítélték. Andreica két húgával és öccsével a nagybányai panellakók „átlagos” életét élte: környeze-

te által agresszívnek mondott apja nevelte, anyja – külföldi munka és fizetés reményében – magára hagyta, általános iskoláit sem fejezte be, pályakezdőként folyamatosan a munkanélküliség elől menekült. Így keveredett lopásba, a lopás miatt pedig börtönbe jutott. A börtönben azonban – a rehabilitációs programok révén – végre először biztos állást kínáltak számára. Az elmúlt hónapokban jó magaviseletére való tekintettel nemcsak a börtön falain belül, de azon kívül is dolgozhatott: biztos fizetés és állandó megbízás várta, olyasmí, amit a „szabad élet” nem kínált fel számára.

Cellabiznisz

Romániában a szabadságvesztésre ítélték foglalkoztatása széles iparágáá növelte ki magát. „Az elítéltet megéri foglalkoztatni, mert sosem késik, nem iszik, és ellenőrizhetően végzi a munkáját, ráadásul még szabadságot sem kér” – nyilatkozta a jilavai börtön szövegírója, Cristian Erving Micu. Hozzátette: egyre több vállalkozó veszi igénybe a börtönlakók szolgáltatásait. Az elítéltek bére változó: megkereshetik a havi kétezer lejt is, de az érvényes jogszabályok szerint nyolc óra munka után számukra is legalább a havi minimálbér kifizetését írják elő. A fizetés természetesen nem mind a munkavégző, általában a bevétel negyven százalékát kapja az, aki megdolgozott érte, és hatvan százalék illeti a börtönt, amely a munkavállaló elszállásolásáról, ellátásáról és a munkaközvetítésről is gondoskodik. A hazai börtönök „bármire kaphatóak”: elítéltek dolgoznak az építőiparban, a mezőgazdaságban, de az új típusú munkaközvetítő feladatot is magára vállaló börtönigazgatás már arra is kész, hogy képzettségük szerint tartsa nyilván és ajánlja az elítélteket. (A jilavai börtönben félig ironikusan arra figyelmeztettek, mivel egyre több a digitális bűnöző, ezért könnyen lehet, hogy a hazai számítógépipar számára is tudnak majd remek munkacserét ajánlani.) Az aradi börtön 7700 lakója számára összesen 22 külső és belső munkaközpontot tartottak fenn. Jilaván az éves bevétel elérte az ötszázezer eurót.

Munka után édes a pihenés. Jilaván a rabmunkából származó éves bevétel elérte az ötszázezer eurót

Veszedelemes viszonyok

A börtönök által biztosított szociális biztonság azonban viszonylagos:

munkaszerződést ugyanis nem kötnek a felek, így nem járnak a szerződéses viszonyok megfelelő juttatások sem. Az, aki bent munkára talál, nem biztos, hogy szabadlábban szintén számíthat a foglalkoztatásra, a munkáltatónak ugyanis – mint jeleztük – olcsóbb elítélteket dolgoztatni. Azok a fogvatartottak, akik külső munkát is vállalhatnak, ráadásul a hazai börtönviszonyok korlátait is fokozottan érzik: még mindig nagyon kevés az elítéltek integrációjával foglalkozó szakember, és a körülmények elmaradnak az európai normáktól. Ioan Bala a hazai büntetés-végrehajtási intézetek felügyeletéért felelős ügynökség vezetője maga figyelmeztetett: sürgős és gyors ütemű fejlesztésre van szükség. Elrettentő példaként az elítéltek foglalkoz-

tatására gondot fordító nagybányai és a jilavai börtönöket említette, ahol szűk, rosszul szellőző cellákban őrizték sokáig a rabokat. Bár a fejlesztés és az átalakítás zajlik, a körülmények még mindig nem kielégítőek.

Két hete a bräilai börtönben tört ki „lázasadás”, az elítéltek arra panaszkodtak: nagyon rossz az élelmezés, a családtagoktól kapott külső élelmiszercsomagokat nincs ahol tárolni, az intézetben ketyeg a „fertőzésbomba”. A 250 elítélt nyílt levélben kért segítséget: azt állították, hogy a rossz ellátás mellett folyamatosan ingyenmunkára kényszerítik őket, az intézet vezetői számára végeznek fizetség nélkül különböző megbízásokat. A tiltakozás után egyelőre nem történt változás, az értelmi szerződés viszont szétszór-

ták a déli országrész különböző intézeteibe.

Nem lelkeznek

Jobbak a feltételek a kolozsvári börtönben. Ez az intézet a szamosújvári büntetés-végrehajtási központ egyik egysége, jelenleg 172 fogvatartottat tartanak itt nyilván – tudtuk meg Mircea Ovidiu Chioreanótól, a szamosújvári börtön szóvivőjétől. „Most a foglyokkal összesen 75 alkalmazott foglalkozik, beleértve az őrköt és a szakembereket is. Optimálisnak gondolom az ellátást, mert a rabok rendszeres reggeli, déli és esti étkeztetésben is részesülnek” – mondta az illetékes. Hozzáfűzte: az intézet kiemelt feladatának tekintik a fogvatartottak társadalmi reintegrációját. Pszichológiai programokat, oktatási-nevelési projekteket működtetnek, és abban bíznak, hogy a szabadulók többsége „normális” életet él majd. A kolozsvári börtön kiemelt szerepét magyarázza az is, hogy itt fiatalokat is fogva tartanak, ezért az elítéltek – szükség esetén – elvégezhetik az elemi iskolát, és szakképzésen is részt vehetnek. A cél az, hogy a szabadulók jól képzett szakmunkásként hagyassák el az intézetet. Az pszichológiai, szociálpedagógiai ellátás, a mentálhigiénés rendszer kiépítése azonban messze elmarad a börtönök számára is kifizetődő foglalkoztatáspolitikai erőfeszítésektől. Jól érzékelteti ezt az aradi börtön példája, ahol a 7700 fogvatartott jelentős részének jut megbízás és munka, de csak 22-en részesülnek mentálhigiénés gondozásban. ◀

Nem fal, telekhatár épül Nagybányán

ÚMSZ

► „Inkább szociális, mint etnikai szegregációról beszélhetünk Nagybányán” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Asztalos Csaba, a Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) elnöke, miután tegnap a helyi önkormányzat vezetőivel és több civil szervezet képviselőjével egyeztetett a helyi romapolitikáról. Amint arról beszámoltunk, több jogvédő szervezet tiltakozott a közelmúltban az ellen a betonkerítés ellen, amellyel több, romák által lakott tömbházat kíván körbevenni a helyi önkormányzat. Cătălin Cherecheș polgármester szerint azért van szükség erre az 1,8 méter magas és majdnem 90 méter hosszú kerítésre, mert a környéken nincs megfelelő köz-

Romatelep a város szélén. Telekhatárt jelez majd a tervezett nagybányai fal

rendkívül gyakoriak az autóbalesetek is. A jogvédők sérelmezték azt is, hogy a helyi illetékesek térfigyelő kamerákat kívánnak üzembe helyezni, és megerősítik a rendőri szolgálatot is: úgy vélik, a hivatalos szervek kriminalizálják az itt élőket. Mivel a városnegyedben feszült a hangulat, a városháza tárgyalni hívta a civil szervezeteket, a Országos Diszkriminációellenes Tanácsot, és bemutatták az érvényes roma projekteket. Asztalos Csaba úgy látja, a polgármester szegregációs programokat vett át elődjétől, de kész felfüggeszteni a jogsértő kezdeményezéseket, illetve az érvényes törvényeknek megfelelő beruházásokat támogat. „Ezekben a tömbházakban egyesek élnek románok, romák és magyarok. Három tömbház magántulajdonban van, három viszont

önkormányzati, a falat pedig a magántulajdonosok kívánták felhúzni a saját térfelük és a szegényebbek lakta épületek között” – tájékoztatót tapasztalatairól a CNCD elnöke, aki hozzátette: ha valóban a közlekedésbiztonság megteremtése a fontos, akkor az autós fogalmat lassító eszközök, fekvő rendőri telepítése lenne célszerű. Az önkormányzat gyerekek és felnőttek számára is programokat kínáló oktatási és egészségügyi központ elindítását is tervezi: tegnap elhangzott, nem érdeke a helyi közösségi érdekképviseletnek a szociális és etnikai feszültségek fenntartása. Asztalos Csaba úgy nyilatkozott, ha elkészül a biztonságának nevezett fal, mindenképpen ellenőrzik, hogy a megegyezésnek megfelelően készítették-e el. ◀

Röviden

Elhunyt Cy Twombly

Nyolcvanhárom esztendőskorában egy római kórházban elhunyt Cy Twombly amerikai festőművész – jelentette be barátja, Eric Mézil, az avignoni Lambert Gyűjtemény igazgatója. A virginiai Lexingtonból származó absztrakt expresszionista művész több mint öt évtizede telepedett le Olaszországban. Festményei, grafikai és szobrai a világ nagy múzeumaiban – köztük a New York-i Modern Művészetek Múzeumában és a Guggenheim Múzeumban – láthatók.

390 éve született La Fontaine

Háromszázkilencven éve, 1621. július 8-án született Jean de La Fontaine. Életművének csúcspontját meséi jelentik, amelyek 1668 és 1693 között 12 kötetben jelentek meg. A mesék tartalmát, témáját nem ő találta ki, sokat merített Aiszóposz hagyatékából, illetve a kelet-ázsiai mesekincséből. Miniatűr drámákat és komédiákat írt, fordulatos cselekménnyel, jól jellemzett figurákkal. Magyarra már a XVIII. századtól ültették át meséit, a XX. században pedig Kosztolányi Dezső és Radnóti Miklós fordította az általuk is szeretett és nagyra becsült költő műveit.

Könyvtárvíta Sepsin

Várhatóan újra meghirdeti a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár igazgatói állását Kovászna Megye Tanácsa, miután a Brassói Táblabírószék jogerős ítéletben semmisnek nyilvánította az intézményvezetői tisztségre kiírt versenyvizsga eredményét.

ÚMSZ

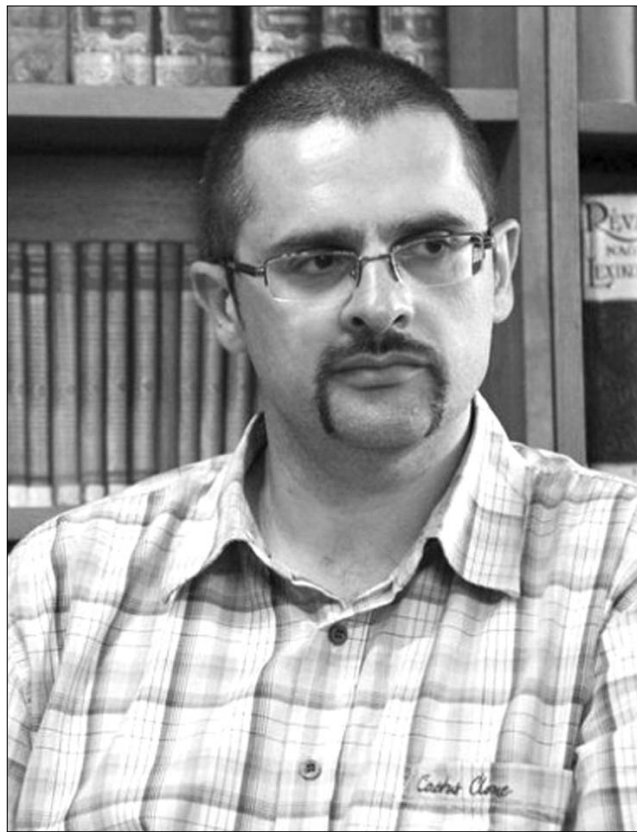
► Hamarosan megüresedik a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár igazgatói széke, mert a Brassói Táblabírószék jogerős ítéletben semmisnek nyilvánította az intézményvezetői tisztségre kiírt versenyvizsga eredményét. Szonda Szabolcs igazgató, illetve a versenyvizsgát meghirdető megyei önkormányzat még nem kapott hivatalos értesítést az ítéletről. „Annyit tudok, hogy egyelőre az intézmény vezetője vagyok, s a megyei tanácsnak kell döntenie a továbbiakról” – nyilatkozta lapunknak Szonda, aki úgy véli: jogerős ítéletről lévén szó, az önkormányzat nemigen tehet mást: üresnek nyilvánítja a tisztséget, és betöltésére új versenyvizsgát hirdet.

A 2008 októberétől hivatalban lévő igazgató lapunknak elmondta, kellemetlenül érinti a hír, mert öt éves me-

nedzseri terve volt, amit meg is szeretne valósítani. „Így ha meghirdetik az állást, újra megpályázom” – tette hozzá.

A szabadságon lévő Tamás Sándor megyei tanácselnököt lapunk tegnap nem tudta elérni. Henning László alelnök a *Kronikának* azt nyilatkozta: az önkormányzat nem léphet tovább ebben az ügyben, amíg nem kapja meg a hivatalos értesítést és az ítélet indoklását.

A versenyvizsga eredményét a magyarellenes akcióiról jól ismert Dan Tánasá támadta meg 2008 végén. A notórius pereskedő híreben álló férfi az Országos Diszkriminációellenes Tanácsnál (CNCD) emelt panaszt amiatt, hogy a megyei könyvtár igazgatói tisztségére kiírt versenyvizsgán feltételként szabták meg a magyar nyelv ismeretét. A testület 2008. decemberében megállapította: valóban hátrányos megkülönböztetés történt,

Szonda Szabolcs meg szeretné valósítani öt éves menedzseri tervét

ugyanis román állampolgár jogát korlátozták, hogy egy közintézményben munkát vállaljon. A döntést Asztalos Csaba, a tanács elnöke azzal indokolta, hogy a munkaköri leírásban nem volt kellőképpen körülírva, miért is szükséges egy többségben magyarul beszélő könyvtárigazgatójának beszélni a magyar nyelvet.

A CNCD határozatára alapozva a versenyvizsga eredményét Codrin Munteanu Kovászna megyei prefektus támadta meg a sepsiszentgyörgyi törvényszéken 2009 elején. A keresetet elutasították, ezért a kormány megbízottja a brassói táblabírószék felé fordult. Óvásának a múlt héten adtak helyet a brassói bírák. ◀

Életműdíj Tarr Bélának

Hírösszefoglaló

► Életműdíjjal tüntetik ki rendezői munkásságáért Tarr Bélát a 28. Jeruzsálemi Nemzetközi Filmfesztiválon, a közel-keleti térség egyik legrangosabb seregszemléjén. A művész személyesen veszi át az elismerést holnap este az izraeli városban. A ma kezdődő filmfesztivál programjában szerepel Tarr Béla legutóbbi filmje, az Ezüst Medve-díjas *A torinói ló* is. A rendező munkásságát egyébként hosszú évek óta kitüntetett figyelem övezi Izraelben is: 2002-ben nagyszabású retrospektív vetítéssorozaton mutatta be életművét a Jeruzsálemi Cinematheque. „Tarr Béla a kortárs filmművészet legkiemelkedőbb alakjai közül való. Számára a film nem a történet, hanem a légkör, a helyszín, a ritmus, a hangok és a zene” – méltatták a magyar művészt a fesztivál szervezői az esemény honlapján. A magyar rendező búcsúfilmjének sikere azonban itt nem ér véget, a szombatig tartó 46. Karlovy Vary-i filmfesztiválon bejelentették: *A torinói ló* is szerepel az Európai Parlament (EP) által odaítélt Lux-díj tíz esélyese között. Tarr Béla filmje mellett Marian Crișan *Morgen* című játékfilmje, illetve Wim Wenders Pina Bausch német koreográfusról szóló 3D-s táncfilmje is szerepel a jelöltek listáján. ◀

Rockerinvázió Szejkefördőn

Ma este a magyarországi Ossian zenekar lesz a X. Székelyföldi Rockmaraton sztárfellépője

Baloga-Tamás Erika

► Számottevő újdonság és európai szinten is jegyzett nagy nevek nélkül vette kezdetét tegnap este a X. Székelyföldi Rockmaraton, amelynek első napján a Székelyföldi Rockzenekarok Találkozóját tartották Szejkefördőn. A székelyudvarhelyi és környékbeli zenekarok támogatását és népszerűsítését célzó, Open Est nevű programra először került sor a Rockmaraton történetében. A színpadon

olyan bandák léptek fel, mint a Gloomy Afternoon, a Rock Revolution, a Cold Taste, a Monyo Project. A helyi bandák után a horvátországi Rising Dream csapat a húrok közé, majd két magyarországi zenekar a Superbutt és a Rózsaszín Pitbull fellépése zárta a kezdőnapot. A többségében magyar és romániai együtteseket felvonultató fesztiválon a felvidéki Rómeó Vérzik és az Oroszországból érkező Arkona zenekarok is fellépnek.

A mai nap csúcspontjának minden bizonnyal a nagy zenei múlttal rendelkező és visszatérő vendégnek számító, megalakulásának 25. évét ünneplő Ossian színpadra lépése számít, de minden bizonnyal az Ismerős Arcok is boríthatja a sikert. A maraton utolsó két napjára a főszervező Zeneudvar Kulturális Egyesület megállás nélküli, hajnalig tartó bulit ígér, amelyről a Depresszió, az Agregator és a P.Box gondoskodik. ◀

Ady József emlékkiállítás

Antal Erika

► A húsz évvel ezelőtt elhunyt Ady József életművét bemutató kiállítás nyílt Marosvásárhelyen a Kultúrpalota földszinti kiállítótermeiben. A Maros Megyei Múzeum és a Képzőművészek Szövetségének Maros megyei fiókjának közös szervezésében létrehozott tárlaton kiállított munkákat Soós Zoltán múzeumigazgató Szabó Zoltán, a művész egykori barátja méltatta. Szabó beszédében hangsúlyozta, hogy az 1991-ben

elhunyt képzőművész nemcsak tehetségével, de tudásával, műveltségével is kitűnt. Vécsei Nagy Zoltán művészettörténész a képzőművész pályafutásának három korszakát mutatta be – az első korszak Marosvásárhelyhez kötődik, a középsiközvetlen korszakhoz, majd következett a kolozsvári periódus, a főiskolai évek, amikor három tárlaton is bemutatkozhatott, az első 1980-ban a Korunk Galéria keretében vegyes technikákkal, nonfiguratív munkáit tárta a nézők elé.

Rá három év múlva szintén a Korunk Galéria adott lehetőséget, hogy a linómet-szeteit is kiállítsa. A harmadik tárlat helyszíne a Magyar Színház előcsarnoka volt, ahol a szénrajzokból jött létre a kiállítás. Ady József pályafutásának harmadik korszaka volt a legintenzívebb, de egyben a legrövidebb is, Magyarországra telepedését követően. Stílusa szerint Ady József a kelet-európai avantgárd része, markáns reprezentánsa a szocreál alkotói stílus alternatívájának. ◀

HIRDETÉS

YOUTH Fest 5

2011 július 15-17 Broscăria, Szilágysomlyó

Fooligans és további 17 fellépő

Csobbanj velünk!

Részletekért

www.youthfest.szit.ro

A Fesztivál szervezője

A Művésztársaság tagszervezete

Hullanak a közmédiások

Az LMP szerint politikai tisztogatás indult a magyarországi közmédiában. A tegnapi kezdődött csoportos létszámleépítés áldozatai között olyan szakemberek vannak, mint a Pulitzer-éremdíjas Kardos Ernő, a Junior Prima Primissa-díjas Rovó Attila, Németh Árpád, valamint Bogár Zsolt.

Hírösszefoglaló

► Összesen 550 fő munkaviszonyának megszüntetését jelentette be kedden a munkaügyi központoknak a Média-szolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) vezérigazgatója, Böröcz István. A felmondásról szóló előzetes értesítések átadása megkezdődött, a folyamat várhatóan jövő hét közepéig tart.

Akik már sorra kerültek

Elsőként menesztették az *Este* című műsor egykori főszerkesztőjét, Kardos Ernőt, akinek az irányítása alatt Pulitzer-

emlékdíjat kapott a műsor. Rovó Attila a *180 perc* és a *Közelről* című műsor Junior Prima Primissa-díjas szerkesztő riportere szintén megkapta a felmondásról szóló értesítést. A reggeli műsorból szintén elküldték Nagy Emese és Kovács Anna riportereket, de távoznia kellett Bogár Zsolt szerkesztőnek és Rábai Balázs műsorvezetőnek is. Az *MR1 Kossuth Rádió* munkatársai közül többek között Péter György (*Napközben*), László Pál (*Közelről*), László Judit (*Krónika*), Nej György (*Tizenhat óra*) valamint Gócza Anita, Sándor Kata és Hatvani Tóth Erika riporterek kellett távozzanak.

Nem a tudás számít

„Kirúgtak. Én vagyok az első a hatszázból” – írta Németh Árpád a *Duna TV* immár egykori munkatársa, a *Híradó* korábbi főszerkesztője, akit ma reggel menesztettek. Pedig kedden a Külügyminisztérium még írásban méltatta a volt televízióst az EU elnökségben végzett munkájáért, az elmúlt fél évben ő vezette a magyar EU-elnökség mellett működő sajtóközpontot, amely Gödöllőn és a miniszteri tanácsülések több más helyszínén működött.

A kirúgásokat levezenyítőket nem érdekli a műsorszolgáltatás biztonsága, magyarországi sajtóinformációk szerint olyanoknak is felmondanak, akikre előzőleg még feladatokat bízta. Közmédiás újságírói körökből származó értesülésünk szerint az elbocsátottak három opció közül választhatnak. A nyugdíjkorhatárhoz közeli életkorúak választhatják az előrehozott nyugdíjazást, a többiek pedig dönthetnek, hogy rendkívüli fel-

mondással vagy közös megegyezéssel távoznak a közmédiából; erre 30 nap áll rendelkezésükre.

LMP: politikai tisztogatás

„Bekövetkezett az, amiről korábban sokan tartottak: elindult a politikai tisztogatás a közmédiában” – írta Karácsony Gergely, a párt frakcióvezetője szerdán, az *MTI*-hez eljuttatott közleményében. Az Országgyűlés kulturális és sajtóbizottságának LMP-s alelnöke szerint a közmédia vezetése egy sor olyan munkatársal közölte, hogy kirúgja őket, akiket szakmai körökben egyöntetű elismerés övez.

„Az egyetlen bűnük, hogy szakmai hivatástudatuk erősebb a kormánypártok iránti lojalitásnál” – fogalmazott Karácsony Gergely, felszólítva a közmédia vezetőit, hogy állítsák le a politikai tisztogatásokat, és egy világos műsorkészítési koncepció kialakítása után tegyenek javaslatot a szükséges dolgozói létszámra. ◀

Kettős tükröz

Állítólag a jogvédett tartalmak illegális terjesztése ellen lépett fel Olaszország, amikor olyan internetcenzúra-törvényt javasolt, amely többé-kevésbé szokatlanul minősítette az európai demokrácia-eszme szemszögéből, éspedig azt, hogy bírósági döntés nélkül blokkolni lehessen azokat a honlapokat, amelyek esetében copyright-sértés gyanúja merül fel. Berlusconi szerint a netes kalózok ellen készült e törvénytervezet, míg az internet „szabadságharcosai” cenzúrát emlegetnek. Kína gyakorlatilag Magyarországra költözött, és bejvetelét komoly médiaszabályozás előzte meg – Olaszország vajon mire készül? Külső hatalomnak nincs oly nagymértékben kiszolgáltatva, mint a cseppnyi Magyarország – merjünk arra gondolni, hogy Berlusconi folytatja diktatúra-kiépítő törekvéseit? A lassan elmálló Európai Unió vajon kicsiny zsarnokságokra fog széthullani?

(prier)

Röviden

Lehallgatási botrány a brit bulvármédiában

A News of the World, Rupert Murdoch médiamagnás globális sajtóbirodalmának vezető konzervatív nagy-britanniai vasárnapi bulvárlapja – a *The Guardian* című baloldali brit napilap feltáró riportja szerint – feltörte és folyamatosan lehallgatta a 13 esztendőes Milly Dowler mobiltelefonjának üzenetrögzítőt, miután a kislány 2002 márciusában, az iskolából hazafelé tartva nyomtalanul eltűnt. David Cameron brit miniszterelnök „sokkolónak” nevezte, hogy valaki ilyesmire képes egy eltűnt gyermek esetében, tudván, hogy a kislányt a rendőrség nagy erővel keresi. A brit kormányfő „elborzasztó” cselekedetnek minősítette történeteket, a Scotland Yard illetékesei pedig közölték: „beszélni” kívánnak az ügyben a News of the World vezetésével.

Politikai nyomásgyakorlás a Marosvásárhelyi Rádiónál?

Biró Zsolt, a Marosvásárhelyi Regionális Rádióstúdió magyar nyelvű adásának szerkesztője azt állítja, koncepciók eljártak folyik ellene. Tegnapi sajtótájékoztatóján a marosvásárhelyi újságíró elmondta, meghurcoltatásának az az oka, hogy tiszteletet vállalt a Székely Nemzeti Tanácsban (SZNT). A szerkesztő politikai nyomásgyakorlással vádolja Borbély Melindát, a vásárhelyi rádió igazgatóját, Borbély László RMDSZ-alelnök, környezetvédelmi miniszter feleségét. „Ezek spekulációk, mindez pusztán az ő véleménye. A vádak neveltségesek, konkrétan bizonyítania kellene ahhoz, hogy komolyan vehetők legyenek” – nyilatkozta a *Krónikának* Borbély Melinda, aki hangsúlyozta, hogy közszolgálati médiában dolgozó újságíró nem lehet tagja politikai pártoknak vagy politikai alakulatnak.

Jolie és Parker keres a legjobban

Hírösszefoglaló

► Angelina Jolie és Sarah Jessica Parker vezet a legjobban kereső hollywoodi színésznők listáját, mindkét filmszillag 30 millió dollárral növelte bankszámláját 2010 és 2011 májusa között. A *Forbes* pénzügyi magazin összesítése szerint Angelina Jolie *Salt* című kémfilmje sikerének, valamint *Az utazó* című filmnek köszönhetően előkelő helyezést. Előbbi világszerte 300 millió, utóbbi 280 millió dollárt hozott a kasszáknál.

Sarah Jessica Parker sikeresorozata, a *Szex és New York* ismétléseiből és a széria filmfolytatásának második részéből tett szert csillagászati összegekre. A *Szex és New York 2.* 290 millió dollárt termelt a jegypénztáraknál. A színésznő producerként is részt vett a sikertörténetben. „Talán meglepő, hogy Sarah Jessica Parker a lista élén áll, de talán sokan nem tudják, hogy sokat keres parfümjai és reklámszereplései révén is” – írta a *Forbes.com*. A két színésznőt Jennifer Aniston és Reese Witherspoon követi egyaránt 28

Angelina Jolie és Sarah Jessica Parker, Hollywood legjobban kereső színésznői

millió dolláros keresettel. Aniston legutóbbi nagy dobása a *Kellékfeleség* című film volt, amely a negyedik legjobban kereső munkája lett a színésznőnek. Az első tizen szereplő

filmszillagok összesen 218 millió dollárt kerestek – summázott a *Forbes*, amely producerek, ügyvédek, ügynökök és hollywoodi bennfentesek segítségével becsülte meg a színésznők

keresését. A tavalyi listát még Sandra Bullock vezette, a híresség azonban az utóbbi bő egy évben nem forgatott, így visszacsúszott a kilencedik helyre 15 millió bevétellel. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29–31,

O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

Legyen a munkatársunk!

Teljes munkaidős állások betöltésére vár jelentkezőket a nagyváradi Riport Kiadó kft.:

SZERKESZTŐ – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: 5 év szakmai gyakorlat, számítógépes ismeretek, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (publicisztika, interjú, riport).

Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség.

KÉT RIPORTER – főállás (szeptember 1-jei alkalmazással) – elvárások: legalább 3 éves szakmai gyakorlat, B kategóriás jogosítvány, román nyelvtudás (előny egy idegen nyelv ismerete, illetve kolozsvári, marosvásárhelyi, székelyföldi lakhely).

Jelentkezés: Szakmai önéletrajzzal, amihez mellékelje eddigi publikációit különböző műfajokban (interjú, riport).

Amit kínálunk: vonzó fizetés, karrierépítési lehetőség

A jelentkezéseket a riport@riport.ro címre várjuk július 15-ig. További információk: 0735/154-456.

HIRDETÉS

PÉNTEK

2011. július 8.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00

A svéd szépség

Egy igazi nosztalgikus mozi a 60-as évek Svédországból. Tí-népszerek filmje. A fiúk egytől-egyik kamaszok és szexuálisan izgatók. Másik szenvedélyük a mozi és a filmkészítés. A helyszín, Järn, tipikus porfészek, ahol nem igazán lehet igazi nőt látni, mígnem egy „füledt” nyári napon le nem száll a buszról Sofia, a „Tüskarkús”. Ő lesz a falu Brigitte Bardot-ja.

VIASAT3, 22.25

Örület

Dr. Richard Walker, amerikai sebész egy kongresszusra érkezik Párizsba, felesége kíséretében. Egyik este a feleség nyomtalanul eltűnik a szállodai szobából. Richard azonnal a rendőrségre rohan, hogy bejelentse az esetet. Döbbenet kénytelen tudomásul venni, hogy a hivatalos szervek teljes közönnyel viseltetnek az ügy iránt. Nem marad más választása, mint önálló nyomozásba kezdeni.

TV2, 23.20

A csontember

A tökéletes rendőr gyors, mozgékony, biztos kezű: Lincoln Rhyme felügyelő viszont egy tragikus baleset következtében mozdulni se tud. Az egykori rendőr úgy érzi, véget ért számára az élet. Mindaddig, míg fel nem bukkan a városban egy örült sorozatgyilkos, aki különös ravaszsággal bánik el áldozataival. Rhyme végre méltó ellenfélre akad és mert egyedül tehetetlen, partnert keres.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.05** Élhető világ **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli krónika **13.40** Magánhangzó **14.05** Rádiószínház **14.30** Tanúim lesztek! **15.05** Arcvonalok **16.05** Közletről **16.45** Zöld-övezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.25** Tettlen ért szavak **20.50** Jó éjszákát! **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történetei **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában **15.00** Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás Művelődési hírek, Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, reklám **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek, rendezvényajánló **16.15** Mozgástér **17.00** Nap-óra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

8.05 Magyar első **8.30** Híradó - Reggel **8.45** Család-barát **9.40** Főzés? Gyerekjáték! **9.45** A nagy ho-ho-ho-horgász **9.55** Fabulák **10.05** A dzsungel könyve **10.35** Szelek szárnyán (ism.) **11.25** oldalán. **11.25** Derrick (német krimisor.) **12.30** Kíváncsgosár Benne: **12.45** Híradó **15.00** Híradó **15.15** Térkép - Válogatás **16.00** "...filléres emlékeim..." (ism.) **16.50** Arcélek **17.05** Építészet XXI **17.35** Duna anxyz **18.00** Daktari (am. kaland sor.) **19.00** Híradó **19.35** Mese **20.05** Szelek szárnyán (kan. sor.) **21.00** Híradó **21.10** Sport - Esti **21.20** Közbeszéd **22.00** A svéd szépség (svéd filmdráma) **23.25** Dunasport **23.35** Sportösszefoglaló **23.35** Simándy József Nemzetközi Énekverseny 2011. **1.00** Döntő játszma (am.-kan. akcióf.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó **8.50** A palota ékköve (dél-koreai sorozat) **10.00** Történelmi emlékek **10.15** Gyerekek televíziója **11.40** Rajzfilmek (ism.) **12.30** Indiai ilusztrációk **12.40** Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) **14.00** Hírek, időjárásjelentés **14.45** e-FORUM (live) **15.15** Teleshopping **15.35** Azt csinálók amit a szívem diktál **17.00** La vie en rose **18.00** Hírek, időjárásjelentés **18.25** Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat) **19.45** Sport **20.00** Hírek, időjárásjelentés **21.00** Cismigiu Nemzetközi Folklor fesztivál **23.10** San Fernando völgye (am. filmdráma, 2005) **1.00** Ilusztráció (ism.) **1.15** Gyilkos ösztön (amerikai akcióf., 2001) **2.45** Amazóniai könnyek **3.40** Sport (ism.) **3.55** Történelmi emlékek (ism.)

VIASAT 3

11.20 Párcserés támadás (És senki más...) (német film) **13.10** A Nagy Ő **14.55** Monk - Flúgos nyomozó (sorozat) **15.50** A médium (sorozat) **16.45** Gyilkos számok (sorozat) **17.40** Két pasi meg egy csajszi (sorozat) **18.05** Egy kapcsolat szabályai (sorozat) **18.30** Doktor House (ism.) **19.25** A nagy házalakítás **20.25** Két pasi (ism.) **21.25** Doktor House (sorozat) **22.25** Örület (am. thrill.)

m1

6.23 Kárpát Expressz **6.50** Ma Reggel **10.00** Balatoni nyár **12.05** Drága doktor úr (olasz vígj. sor.) **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Ájtáró **14.25** Körzeti magazin **15.20** Útravaló **15.30** A hold fázisai (dokumentumf.) **15.55** Ázsia vadonjai **16.25** Új-Zéland természeti világa (term. sor.) **17.00** Bűvölet (olasz sor.) **17.30** Híradó **17.40** Körzeti híradó **17.55** Balatoni nyár **18.50** India - Álomok útján (kaland sor.) **19.40** Futótűz (amerikai sor.) **20.30** Híradó este **20.55** Sporthírek **21.10** Fekete Péter (operettfilm) **21.20** Közvetítés a Vígszínházból, felvételről **23.45** 24 (amerikai sor.) **0.30** Az Este **1.05** Záróra fiataloknak **1.35** Hírek **1.40** Sporthírek **1.45** Halhatatlanok Társulata **2.40** Ma Reggel (ism.)

TVR 2

5.00 Hírek (ism.) **6.00** Biznisz óra (ism.) **7.00** Teleshopping **8.00** A Simpson család (amerikai animációs sor.) **8.35** Figyelem, énekelünk! **10.00** Légy formában! **10.30** Ma a holnapról **11.00** Vallomások **12.00** Hírek **12.30** Biznisz óra **13.30** Jamie és az iskola kántinja **14.00** Miért ABC **14.35** Együtt Európában **15.30** Csavargó halász **16.00** Anya, az állatorvos (német sorozat) **17.00** Hírek, időjárásjelentés **17.25** Remix **18.30** Főzz otthon Jamie-vel **18.55** Adio **19.00** Biznisz óra **19.55** Győztesek **20.10** Apró gyilkosságok a családban (francia sorozat) **21.50** Győztesek **22.00** Hírek, időjárásjelentés **23.00** Egyeseknek ez tetszik **0.00** Mile High (angol vígj. sor.) **0.50** Légy formában! (ism.) **1.20** Ma a holnapról (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek **9.00** Sport.ro Hírek **10.00** Pontos sportidő **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **15.10** Pontos sportidő **16.00** Sport.ro Hírek **16.30** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.00** Pontos sportidő (live) **20.00** Pokerstars Big Game **21.00** Wrestling RAW **23.00** American Gladiators **0.00** Sport.ro Hírek **0.30** Playmate

m2

6.50 Ma Reggel **10.00** Kerekék és lépések **10.35** Tüskevár (sor.) **11.05** Zenelánc - Delliushoz **11.10** Hrvatska kronika **11.40** Ecranul nostru **12.05** Körzeti magazin **13.01** Híradó délben **13.30** Kárpát Expressz **13.55** Balatoni nyár **15.40** Szerelem a Hohenstein-kastélyban (német sor.) **16.30** 1100 év Európa közepén **17.00** Budapest Grand Prix 2011 (élő) Élő közvetítés a Római Teniszakademiáról **19.30** Esti mese **20.00** Filmsztárok a vadonban **21.00** Híradó este **21.25** Sporthírek **21.30** Hogy volt!? **23.00** Rózsaszín (auszt. sor.) **23.55** Csungking expressz (hongk. rom. dráma, 1994) **1.35** India - Álomok útján (sor.) **2.20** Futótűz (am. sor.) **3.05** Stingers (auszt. krimisor.) **3.50** Magyar bulizene **4.45** 1100 év Európa közepén

PRO TV

5.00 20 év után (ism.) **6.00** Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.) **7.00** Pro Tv hírek, Mi történik doktor úr? **10.00** Romaine par moins 30 (kanadai-francia vígjáték, 2009) (ism.) **12.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **13.00** Pro Tv hírek, sport **14.00** Ara csak egy van (amerikai vígjáték, 2006) **16.00** Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat) **17.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **17.45** Happy Hour - szórakoztató műsor **19.00** Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés **20.30** Godzilla (amerikai fantasztikus kcióf., 1998) Sz.: Matthew Broderick, Jean Reno **23.30** A tűz martaléka (amerikai-angol filmdráma, 2007) **2.15** Godzilla (am. fantasztikus akcióf., 1998) (ism.)

ACASĂ

8.00 Anania másik arca (am. sorozat) **9.30** Csak a szerelem (sorozat) **12.45** Lázadó szerelem (sorozat) **14.30** Clase 406 (sorozat) **15.30** A család (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Vad szív (sorozat) **18.30** Bella Calamidades (sorozat) **19.30** Teresa (mex. sorozat) **20.30** Cassandra (mex. sorozat) **22.00** Auróra (amerikai sorozat) **0.00** Clase 406 (sorozat) **1.00** Igaz történetek (sorozat)

RTL KLUB

7.00 Infománia (ism.) Multimédia magazin **7.25** Fókusz (ism.) **7.55** Reggeli magazinműsor **10.05** Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mex. sor.) **11.05** Top Shop **13.00** RTL Klub Híradó **13.10** Asztro Show **14.30** Fél kettő **15.20** Lost - Eltűntek (am. kaland sor.) **17.05** Mindörökké szerelem (mexikói sor.) **18.10** Ezel - Bosszú mindhalálig (török sor.) **19.30** RTL Klub Híradó **20.10** Cobra 11 (német akció sor.) **21.10** Fókusz **21.45** Barátok közt (magyar sorozat) **Utána: RTL-hírek** **22.20** CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) **Utána. RTL-híradó** **23.20** Vámpírnaplók (am. kaland sor.) **0.25** A főnök (am. krimisor.) **1.20** Reflektor - Szírtárgazin **1.35** Törzsutas (ism.) **2.00** Helyszíni szemle (német krimisor.) **2.55** Autómánia (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport (live) **8.00** Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora **10.00** Sajtószemle Mircea Badea-val **11.00** Herkules (am. sor.) **12.00** Az elveszett ereklyék fosztogatói (kaland sorozat) **13.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **14.00** Vénkisasszony (reality show) (ism.) **16.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **17.00** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora **19.00** Híradó, Sport, Időjárásjelentés **20.20** Ballistic: Robbanásig feltöltve (amerikai-német akció-film, 2002) **22.20** A préda (am. akcióf., 1995) **0.30** Szerelémhajó (reality show) (ism.) **2.00** Ballistic: Robbanásig feltöltve (amerikai-német akció-film) (ism.) **3.45** Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás **11.10** Az aztékok bukása (olasz-spanyol-portugál kalandfilm) **13.00** A tűz hegye (új-zélandi-amerikai katasztrófa film) **14.55** Luther (német életrajzi dráma) **17.10** Könyörtelen hajsza (amerikai akció-film) **18.45** A teljes igazság (am. filmdráma) **20.30** Légi kommandó (am. akciófilm) **22.20** Vidocq (francia akcióthriller) **0.10** A Mars szelleme (am. sci-fi akciófilm)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) Kulturális magazin **7.25** Tények Reggel **7.55** Mokka **10.00** Mokka habbal **10.55** Stahl konyhája **11.00** Babapercek **11.10** Teleshop **12.45** Seherezáde (török drámasorozat) (ism.) **13.45** A megbocsátás útja (am. filmdráma, 2007) **15.25** EZO.TV **16.25** Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) **17.25** Második élet (am.-kol.-mex. sor.) **18.25** Seherezáde (török drámasor.) **19.30** Tények **20.10** Aktív **20.55** Gyilkos számok (am. krimisor.) **21.55** Hőhullám Szórakoztató műsor **22.20** Irigy Hónaljmirigy (szór. műsor) **23.20** A csontember (am. akcióthriller, 1999) Közben: Kenósorsolás **1.30** Aktív **1.35** Tények Este **2.10** EZO.TV **3.10** Csillagközi romboló (am.-ang. akció sor.) **4.50** Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

6.00 Lököttek (román sorozat) (ism.) **7.00** Jane Doe: Ha szorul a hurok (amerikai misztikus f., 2007) (ism.) **9.00** Teleshopping **9.30** Szívek találkozása (ism.) **10.30** Az első nap (reality show) **11.30** 30-as hatás (román sorozat) **12.30** Teleshopping **13.00** Sport, diéta és egy sztár **13.30** Teleshopping **14.00** Szívek találkozása (indiai sor.) **15.00** Testvérek (amerikai sor.) **16.00** Letaszítva 3 (amerikai akciófilm, 2006) (ism.) **18.00** Hírek **19.00** Sport **19.30** A cseresznye a tortán - reality show **20.30** Jackie Chan: Mennydörgés (amerikai-hongkongi akció-vígjáték, 1995) **22.30** Mystery Woman (amerikai misztikus film, 2007) **0.30** Jackie Chan: Mennydörgés (amerikai-hongkongi akció-vígjáték, 1995) (ism.)

KANAL D

7.30 Reggeli kávé **10.00** Családi történet (sorozat) **12.30** Hírek **13.15** Ellenállásteszt **14.30** Teleshopping **14.45** A sors kezében (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Nevetés tableta **20.30** A szülők pénzén **22.00** Kicsi kocsi - Tele a tank (amerikai családi kalandfilm, 2005) **0.00** Hatchet (amerikai horror-vígjáték, 2006)

HÍR TV

7.00 Paletta **7.30** Lapzártá **8.00** Híradó **9.05** Rájátszás **10.05** GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin **10.30** Értékmentés más-ként (ism.) **11.00** Híradó Friss napi információk **11.30** Soroló (ism.) A vidék magazinja **12.05** Vonalban (ism.) **13.00** Déli híradó **13.35** Hungarorama **14.05** Lapzártá Vitáműsor újságírókkal **14.30** Paletta (ism.) **15.05** Zöld övezet (ism.) **15.30** Iskolapélda (ism.) **16.00** Híradó Friss napi információk **16.30** Felfedező **17.05** BBC Reporters A BBC riportműsora **17.30** BBC Hard Talk **18.00** Híradó **18.30** Európai híradó (ism.) **19.05** Civil kaszinó Hűsbavágó kérdések, civil válaszok **20.00** Híradó **21.05** Péntek 8 Mondatvadászat **22.00** Híradó **22.30** Célpont **23.00** Híradó **23.30** Riasztás (ism.) **0.05** Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült? **8.00** Autókereskedők - BMW 635csi **9.00** Hogyan csinálják? **10.00** Hogyan készült? **11.00** Motoroképítéskészítő VB - Indian Larry és Mondo Pouras **12.00** Amcsi motorok **13.00** Autókereskedők **14.00** Állítólag... - Gyilkos pohár, Héliumfoci **16.00** Hogyan készült? **17.00** Amcsi motorok **18.00** Édesvízi szörnyek - Kigyófejű hal **19.00** A túlélés törvényei - Válogatott kalandok **20.00** Állítólag... - Menekülés a víz alá **21.00** Hogyan készült? **22.00** Megrázó történetek - A legmagasabb óriások **23.00** Elraboltak - megmentettek **0.00** Sorozatgyilkosok - A Halál angyala **1.00** Ross Kemp: Harc az Amazonasért **2.00** A túlélés törvényei - Alaszkai-hegység

ETV

7.00 Napraforgó **9.00** Erdélyi Kávéház ism. **16.00** Délutáni Híradó **16.15** Erdélyi Kávéház ism. **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Ájtáró **17.30** Híradó **17.50** Egészséges percek **18.00** Reggeli terefere ism. **18.30** Híradó **19.00** Kultúrcsepp **19.30** Híradó **20.00** Több szemközt **20.30** Lugossy István: Tóth Menyhért, dokf. **21.00** Kultúrcsepp **21.30** Híradó **22.00** Több szemközt ism. **22.30** Híradó

Július 7., csütörtök

Az év 26. hete és 188. napja, hátravan 177 nap

Ma Apollónia és Vilibald napja van.
Az Apollónia női név az Apolloniusz férfinév (magyar változata Apolló) női párja. A férfinév jelentése: Apollónak szentelt.
A Vilibald a német Willibald névből ered, jelentése: akarat + merész. Holnap az **Ellák, Edgár, Erzsébet és Izabella** nevűek ünnepe.

Évforduló

- 1521 – Az I. Szulejmán szultán vezette török had-erő elfoglalja Szabács várát. A Logodí Simon és Torma András vezette 500 főnyi őrség az utolsó emberig harcolva elesik.
- 1919 – A Magyar Tanácsköztársaság Vörös Hadserege kivonul a Felvidékről; a Szlovák Tanácsköztársaság bukása.
- 1951 – Az első színes televízióadás az Egyesült Államokban.
- 1969 – Kanadában a francia nyelvet az angollal egyenjogúnak ismerik el.
- 1977 – Az Egyesült Államokban kipróbálják a meg-növelt sugárzású atomfegyvert, a neutronbombát.
- 2007 – Nyilvánosságra hozzák a világ hét új csodáját: Colosseum, Kínai nagy fal, Machu Picchu, a Megváltó Krisztus szobra, Tádzs Mahal, Chichén Itzá és Petra.

Vicc

Az apa rádörren a fiára: – Péter! Ebben a dobozban reggel még két szelet csokoládé volt, most pedig csak egy van! Meg tudod ezt magyarázni?
– Igen, apa! Reggel még nagyon sötét volt, és így nem vettem észre a másikat!

Recept

Pikáns meleg karfiolsaláta

Hozzávalók: 1 fej karfiol, só és egy csipet nyers nádcukor, 5 gerezd fokhagyma, 4 friss piros csilipaprika, 2 ek. olívaolaj, 1 doboz ajóka, 1 citrom leve, egy nagy csokor petrezselyem, frissen őrölt bors.

Elkészítése: A karfiolt rózsáira szedjük, leveleit felcsíkozzuk, mindent együtt megmosunk, sóval, pici nádcukorral összeforgatjuk, és párolóedényben, gőz fölött, lefedve puhára pároljuk. Amíg a karfiol a leveleivel párolódik, az olajat egy serpenyőben felforrósítjuk. A csiliket kimagozzuk és felkockázzuk, hozzáadjuk az olajhoz, majd lehet hozzá a lecsöpögtetett és szintén felaprított ajóka, végül a fokhagymát reszeljük bele az olajba. Picit lepirítjuk, de csak annyira, hogy az olaj átvegye az ízeket. Az időközben megpuhult karfiolt és leveleit a pikáns olajos szószba beforgatjuk, a citrom levét ráfacsarjuk, és tálaljuk apróra vágott petrezselyemmel meghintve.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Monoton munkát végez, ami kissé unatja. Emiatt ne essen kétségbe, mert később még hasznára válik. Vezetés közben ne legyen türelmetlen, még akkor se, ha nagy a forgalom.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Talál valamit, amiért úgy érzi, hogy érdemes küzdeni. Most a közvetlen megközelítés lehet a leggyorsabb út a sikerhez.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Egy új ismerőse iránt erős vonzalmat érez, de bölcs maradj, hogy ezt titokban tartsa. Az udvariasság ezt megkívánja, mivel az illető nem egyedülálló.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Szerencsés és sikeres napra számíthat, mert az ön uralkodó bolygója, a Hold ma földközeli jár. Szerellem, egészség, vídamság. Kell ennél több?

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Párja duzzog, elégedetlenkedik. Ha most figyelmen kívül hagyja zörtöltődését, nem lesz könnyű helyreállítani a békét. A jelenlegi anyagi gondok és családi problémák könnyen megoldhatók.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Célul tűzte ki, hogy ha török, ha szakad, takarékoskodni fog. Kölcsönök helyett inkább a spórolást és a kivárási módszert alkalmazza.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Fontos eseményre készül, ezért kissé elhanyagolja a barátait. Próbálja úgy beosztani munkáját, hogy rájuk is jusson idő. Önmagának mond ellent, ha mellőzi őket.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Foglalkozásában felvidító siker-élményben lesz része. Lehetőséget kap arra, hogy megerősítse pozícióját. Csak a fontosabb elintéznivalókra összpontosít.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Földközeli jár a Hold, s ön egy áldatlan veszekedésbe keveredik. Lehet, hogy csak egy ápróblémáról van szó. A legcélszerűbb, ha félrehúzódik, és nem megy bele a gyanús játékba.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

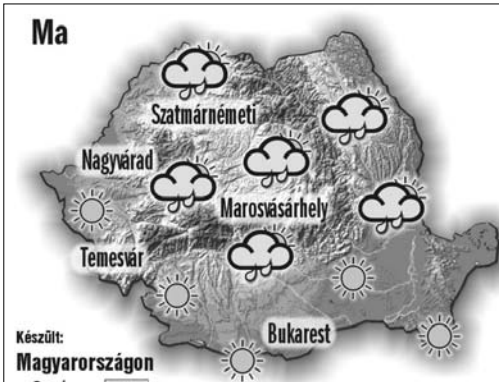
A szorgalmas munkával kiérdemelt pozícióját igyekezzen megtartani. Ne hagyja, hogy bármilyen viszály kialakuljon környezetében. Haladjon az eltervezett útján.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Fantáziája szárnyal. Ne habozzon sokáig, terveit mihamarabb váltsa valóra. Hozza ki magából a maximumot, mert sokan bíznak, és számítanak önre.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Remek napja van a pénzügyek intézéséhez, ingatlanügyek rendezéséhez. Most nagyobb ügyletekbe is belevághat, ne fecsérelje idejét apró cselekvésekre.

A következő napok időjárása

Péntek	29°C / 31°C	Nagyrszt napos időre lehet számítani, jelentősebb csapadék nem valószínű.
Szombat	32°C / 33°C	Túlnyomóan napos, meleg idő, sokféle kánikula várható, csapadék nem valószínű.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A napsütés mellett Erdélyben többször erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet, elsősorban zápor is lehet. A változó irányú szél időnként megeléknül. Kissé erősödik a nappali felmelegedés.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	derült, napos idő	31°C	17°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	22°C	13°C
Bukarest	sok napsütés, kevés felhő	29°C	17°C
Csiksztereda	záporokra számíthatunk	20°C	13°C
Kolozsvár	záporokra számíthatunk	25°C	13°C
Marosvásárhely	áporokra számíthatunk	25°C	13°C
Nagyvárád	napsütés felhőkkel	28°C	16°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	27°C	14°C
Temesvár	derült, napos idő	30°C	17°C

Új aroma

Horváth István

***	JAPÁN TELEPÜLÉS	FIATAL	ŐSI FEGYVER	GRABOWSKI JELE	FÉMLAP	MÉLY HANGOT AD	ESZME, ESZMÉNY	ISKOLA-PÉNZ	FRANCIA ARANY
KISEBB HIBÁT KIJAVÍTÓ									
IFJÚ (RÖV.)				ADÁZ TEKERCSE-FILM					
OLIMPIAI JÁTEKOK (RÖV.)			HAJDANÁBAN HERNYÓ-TERMÉK						MÜKED-VELO
ZUHANYOZIK						ADÉL BECÉZVE A FÖLDRE TEMETŐ			
OLDAL (RÖV.)		NŐI MAGAZIN ANDREA BECÉZVE					EZ AZ, ITT VANI! MODERNIZÁL		
***	ÖRÖMJONGÁS DIREKTOR (RÖV.)								
DÉLNYUGAT (RÖV.)				EMÉSZTŐSZERV ÜRES GARÁZSI!				AZ IDŐ JELE HOSSZÚ MORZEJEL	
NAGYON ZAVARÓ									
SZÓVÉGMUTATÓ LEXIKON									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervező:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalos kérelmekkel lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzéj.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádió
fm 105.9

95 FM SICULUS Rádió

95.1 fm Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 FM PROFI RÁDIÓ
A ZENE ÁRÁD BELŐLE

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95.6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Európai kihívás Kolozsvárnak

Ma sorsolják ki az U-Mobilteco ellenfeleit az EuroChallenge-sorozatban

Kosárlabda

Turós-Jakab László

▶ Az erősségi sorrendben harmadik FIBA EuroChallenge-sorozatban indul Románia férfi kosárlabdabajnoka. Az U-Mobilteco BT egyike azon 19 csapatnak, amelynek nem kell selejtezőt vívnia. A kolozsváriak mellett a belga Antwerp Giants és Generali Okapi Aalstar, a grúz Armia, a ciprusi Keravnos, az ukrán BC Goverla és Himik Juzsnij, az orosz Nyizsnij Novgorod, a török Olin Erdine Basket és Turk Telekom Ankara, a német BG Göttingen, EWE Baskets Oldenburg és Telekom Bonn, a francia Pau-Orthez és Chorale de Roanne, a szlovák BK Bemaco SPU Nitra, a cseh BK Pardubice, a holland ZZ Leiden Basket, valamint a

spanyol Fuenlabrada Madrid vár a csoportok összeállításának mai sorsolására.

További öt helyért tíz csapat vív selejtezőt, a magyar Paksi Atomerőmű és Szolnoki Olaj Bányász, az osztrák Arkadia Traiskirchen, a fehérórosz Minszk 2006, a finn Pyrintö Tampere, a grúz BC Szohumi, valamint négy orosz együttes, a Szpartak Primorje, a Jenyiszej Krasznnojarszk, a Krasnyje Krylja Szamara és a Triumph Ljubertszij. A 32 induló mezőnyét a FIBA EuroCup selejtezőkörének nyolc vesztes gárdája egészíti ki.

A nyolc négyes csoport összetételét ma sorsolják ki Barcelonában, ahol Marcel Tenter, a kolozsvári csapat vezetőedzője és Mircea Cristescu, a klub ügyvezető igazgatója is jelen lesz. A kvartettekben oda-vissza alapon játszanak, a két leg-

Branko Cuic Temesváron folytatja romániai kalandját

jobb, azaz összesen 16 együttes jut a második csoportkörbe.

Bár eredetileg jelezte indulási szándékát a FIBA EuroChallenge-ben, a bajnoki bronzérmes Bukaresti Steaua Turabo mégsem vesz részt a 2011–12-es sorozatban.

A Temesvári BC az Eurohold Balkán-ligában (BIBL) képviseli Romániát. A legutóbbi bajnokságot a 11. helyen zárt alakulat Predrag Badnjarevic vezérletével vág neki a 2011–12-es belföldi és európai kupaidénynek, s egyelőre három új játékosal, a kolozsvári bajnokcsapattól érkező Branko Csuiccsal, a volt steauás Bogdan Popescuvall és a szerb Zlatko Jovanovic-csal. Az elmúlt szezonban a Marosvásárhelyi Maros KK vett részt a BIBL-csoportokban és kevés választotta el továbbjutástól. ◀

Röviden

Téli Olimpia Dél-Koreában

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság (NOB) 123., durbani ülészakán tegnap eldőlt, hogy Pjongcsang adhat otthont a XXIII. téli játékoknak 2018-ban. A dél-koreai város a németországi München és a franciaországi Annecy előtt nyert a szavazáson. A voksolás az első körben eldőlt, Pjongcsang már akkor megszerezte a szavazatok abszolút többségét. A sorozatban harmadszor kandidál Pjongcsang első ízben rendezhet téli ötkarikás játékokat.

Élvonalban a Szeben

A múlt heti, idegenbeli 0-0 után a Szebeni Voința tegnap 2-0-ra nyert a Săgeata Năvodari ellen a labdarúgó-Liga-1 osztályozójának tegnapi visszavágóján. A gólokat Rareș Forika (35.) és Martinescu (88.) szerezte.

Nyert a Rapid

Grigorie és Roman góljaival a Rapid 2-0-ra nyert a lengyel Wisla Krakko ellen. Egy másik előkészületi mérkőzésen a FC Vaslui remizett a cseh Prágai Spartával, 1-1. A moldvai csapat egyenlítő gólját Răzvan Neagu szerezte az 55. percben.

Eb-pénzek

Az UEFA a 2008-as 184 millió helyett jövőre 196 millió euróval díjazza a labdarúgó-Európa-bajnokság résztvevőit. A győztes csapat tagjai 7,5, a döntősé pedig 4,5 milliót oszthatnak majd szét egymás közt, az elődöntősök 3-3-at, a negyedöntősök 2-2-t. Az indulásért minden válogatott 8-8 milliót kap.

Menetel Irina Begu

Tenisz

T. J. L.

▶ Az esélyesek sikereivel folytatódott tegnap a Római Teniszakadémián zajló, 220 ezer dollár összdíjazású Budapest Grand Prix salakpályás női tenisztorna.

A hetedik helyen rangsorolt Irina-Camelia Begu 6-4, 6-4-re nyert a horvát Ajla Tomljanovic ellen, és a spanyol Estrella Cabeza Candela és a cseh Eva Binerová párharcának győztesével játszik a legjobb nyolc között.

A harmadik helyen kiemelt cseh Klara Zakopalova nagy csatában, 7-5, 7-5-re nyert a szerb Aleksandra Krunic ellen. További eredmények: Katyeryna Bondarenko (ukrán)–Olga Savcsuk (ukrán) 6-3, 6-2, Anabel Medina Garrigues (spanyol, 5.)–Leszja Curenko (ukrán) 7-5, 6-2.

Babos Tímea és Marosi Katalin lapzártá után játszott a páros verseny első körében, a magyarok az első helyen kiemelt Anabel Medina Garrigues, Alicja

Rosolska spanyol-lengyel duó ellen mutatkoztak be.

Egyesben a magyarok közül már csak Babos érdekelt: a 18 éves játékos a mai nyolcaddöntőben az első helyen rangsorolt olasz Roberta Vincivel találkozik. Kedd esti, első fordulóbeli mérkőzésen, az olasz Sara Errani (2.) 6-3, 6-1-re nyert a román Mădălina Gojnea ellen.

A svédországi Bastradban zajló, 220 ezer dollár összdíjazású salakpályás női WTA-torna szerdai játéknapján a román Sorana Cîrstea váratlan vereséget szenvedett az orosz Veszna Dolonctól: 3-6, 3-6. Tegnap eredmények: Flavia Pennetta (olasz, 2.)–Angelique Kerber (német) 6-3, 6-2, Polona Hercog (szlovén, 8.)–Aravane Rezai (francia) 3-6, 6-4, 7-6 (4), Lourdes Dominguez Lino (spanyol, 4.)–Arantxa Parra Santonja (spanyol) 7-5, 6-1, Maria Jose Martinez Sanchez (spanyol)–Nuria Llagostera Vives (spanyol) 7-5, 6-1, Barbora Zahlavová Strycová (cseh, 7.)–Anasztaszja Jakimova (fehérórosz) 7-5, 4-6, 6-3. ◀

Elfogadható sorsolások

ÚMSZ

▶ Tegnap sorsolták a tenislabdarúgó-Bajnokok Ligája 2011–12-es idejnyére. A román bajnok Marosvásárhelyi City'us az 5. csoportba került, s a körmérkőzés házigazdájaként az olasz Marca Futsalt, a horvát MNK Splitet és az A selejtezőcsoport győztesét fogadja valamikor szeptember 24. és október 2. között. Utóbbi kvartett mérkőzéseinek a skót Perth Saltires a házigazdája, a többi résztve-

vő pedig a finn FS Ilves Tampere, a montenegrói KMF Bajo Pivljanin és a német SD Croatia Berlin.

A magyar bajnok Győri ETO FC-nek selejtezőt kell vívnia, mégpedig Bécsben, ahol a helyi Stella Rossa mellett még az angol Helvecia Futsal London és az észt FC Anzsi Tallinn is tagja az E csoportnak. A kvartettből továbbjutó gárda a 2. csoportba kerül az FC Barcelona, a litván FK Nikars Riga és a C selejtezőcsoport győztese mellé. ◀

Mínusz egy román csapat

Kézilabda

T. J. L.

▶ Máltai ülését követően az Európai Kézilabdaszövetség (EHF) közölte az országokénti indulók számát a 2012–13-as kontinentális kupaidényre. Miután a Kupagyőztesek Európa-kupáját és az EHF Kupát összevonták, az indulók száma érthetően csökkent, Románia pedig egy helyet vesztett a 2011–12-es szezonhoz képest. A helyek leosztásának alapul szolgáló rangsorban Románia 37,50

ponttal a kilencedik helyet foglalja el, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy egy-egy csapatot indíthat a Bajnokok Ligájában és a Challenge Kupában és további kettőt az új EHF Kupában. A kontinentális rangsort vezető Németország (149,78 pont) és az öt követő Spanyolország (132,89) három együttest indíthat majd a BL-ben és további kettőt az EHF Kupában. A 3–6. helyezettek, azaz Franciaország (69,67), Oroszország (56, 50), Magyarország (51,78) és Szlovénia (50,64) két csapatot indíthatnak a

BL-ben, és ugyanannyit az EHF Kupában. Négy csapat képviselheti a 7–13. helyen álló országokat (köztük Romániát is), miután az előtűk állók nem vehetnek részt a Challenge Kupa-sorozatban. A 2011–12-es európai kupaidényben öt együttes képviseli a román színeket: a Konstancai HCM a BL csoportjaiban, a Székelyudvarhelyi KC az EHF Kupában, a CSU Bucovina Suceava és az UCM HC Krassó-Szörény a Challenge Kupában, az Energia Pandurii Târgu Jiu pedig a KEK-ben. ◀

Jerevánban játszik a Fradi

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Ma kerül sor a labdarúgó-Európa Liga-selejtező 1. fordulós mérkőzéseinek visszavágóira: a bajnoki ezüstérmes Paks Székesfehérváron fogadja andorrai riválisát, míg a Ferencváros Örményország fővárosában lép pályára.

Mindkét magyar együttes kedvező helyzetből várja a revánsot, miután a Paks a Santa Coloma otthonában nyert 1-0-ra, a Ferencváros pedig az Üllői úton, 3-0-ra, az Ulisses ellen. A Fradi kedd este indult el Jerevánba, ahová fásztó utazást követően tegnap hajnalban érkezett meg. Az Ulisses elleni találkozó magyar idő szerint 16 órakor kezdődik.

Ha továbbjut, a Paks a lett Daugava és a norvég Tromsø párharcának győztesével kerül szembe. Az első összecsapás eredményének ismeretében minden bizonnyal a

A Ferencváros játékosainak az Ulissest kell legyőzniük

Fotó: MTI

Tromsø lesz az ellenfél, a skandináv együttes ugyanis múlt csütörtökön idegenben nyert 5-0-ra.

Az FTC továbbjutás esetén a következő körben vélhetően a norvég Aalesunddal találkozik majd, amely az első találkozóon, hazai pályán 4-1-re győzte le a walesi Neathet. Mindkét magyar gárda saját közönsége előtt vívna az első meccset a selejtezők második fordulójában.

A további menetrend: Tromsø (norvég)–Daugava

(lett) (az első mérkőzésen 5-0), Rusztavi (grúz)–Bananc (örmény) (1-0), FK Minszk (fehérórosz)–AZAL Baki (azeri) (1-1), Tre Penne (San Marinó-i)–Rad (szerb) (0-6), Qarabag (azeri)–Banga (litván) (4-0), Rabotnicki (macedón)–Trans (észt) (4-1), Kalju (észt)–Honka (finn) (0-0), Fola (luxemburgi)–Elfsborg (svéd) (0-4), Neath (walesi)–Aalesund (norvég) (1-4), Lusitanos (andorrai)–Varazdin (horvát) (1-5), Milsami Orhei (moldovai)

–Dinamo Tbiliszi (grúz) (0-2), Zeta (montenegrói)–Szpartak Trnava (szlovák) (0-3), KR (izlandi)–ÍF (ferőeri) (3-1), St. Patrick's (ír)–ÍBV (izlandi) (0-1), Cliftonville (északír)–TNS (walesi) (1-1), Häcken (svéd)–Kärjäng (luxemburgi) (1-1), NSÍ (ferőeri)–Fulham (angol) (0-3), Irtis Pavlodar (kazah)–Jagiellonia (lengyel) (0-1), Villaznia (albán)–Birkirkara (máltai) (1-0), Glentoran (északír)–Renova (macedón) (1-2), Sahtar Karagandi (kazah)–Koper (szlovén) (1-1), Olimpija Ljubljana (szlovén)–Siroki Brijeg (bosnyák) (0-0), Flamurtari (albán)–Buducnost Podgorica (montenegrói) (3-1).

A selejtezők második fordulójában további 55 csapat csatlakozik a 25 továbbjutóhoz, a mérkőzésekre július 14-én és 21-én kerül sor. A Medgyesi Gaz Metan idegenben kezd a finn KuPS, a magyar kupagyőztes Kecskeméti TE pedig hazai pályán a kazah FC Aktobe ellen. ◀